ЛЕНИН ЙЎЛИДАН—КОММУНИЗМ САРИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 93 (17.673). • 22 апрель 1980 йил, сешанба • Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА ВАТАНИМИЗ ПОЙТАХТИ МОСКВАДА, ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРДА КОММУНИСТИК ПАРТИЯ ВА ДУНЁДА БИРИНЧИ СОЦИАЛИСТИК ДАВЛАТ БУНЁДКОРИ ҲАМДА РАҲБАРИ ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАЖЛИСЛАР БЎЛИБ ЎТДИ.

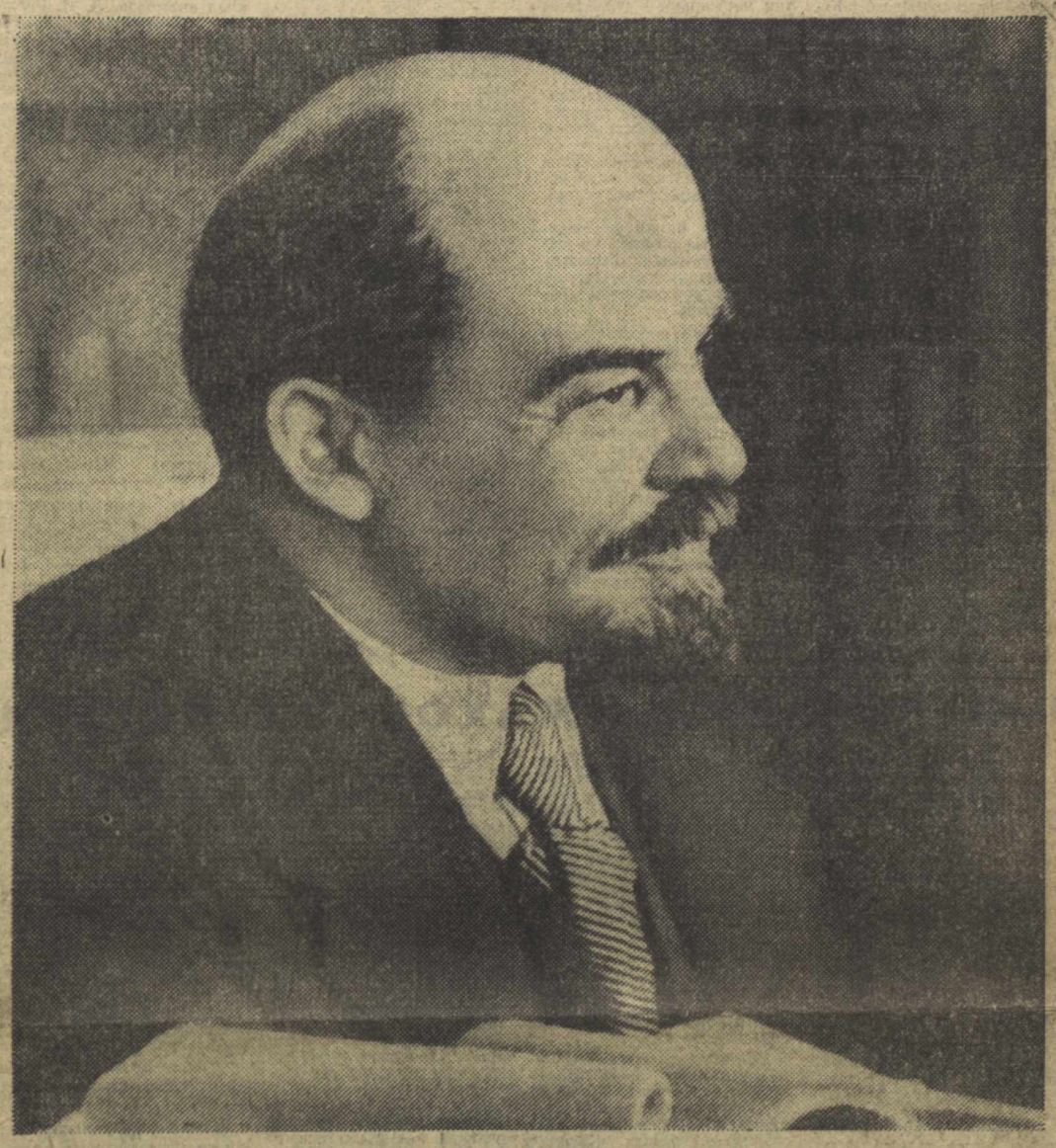

Владимир Ильич ЛЕНИН

КРЕМЛДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

Совет халқи Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини ижодий кучлар равнақ топган, сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган, партия режаларини, беш йиллик планларини муваффақиятли бажаришга қатъий аҳд қилинган бир вазиятда нишонламоқда.

Ленин яшаган ва ишлаган замон тарихан узоқлашиб борган сари илмий тафаккур даҳоси, оташин революционер, Коммунистик партия ва дунёда биринчи социалистик давлат асосчиси, жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси ижодининг бутун улуғворлиги ва аҳамияти инсоният олдида янада ёрқинроқ намоён бўлмоқда.

Давримизнинг —капитализмдан социализмга ва коммунизмга ўтиш даврининг барча буюк зафарлари В. И. Ленин номи билан чамбарчас боғлангандир. СССРда ривожланган социализм жамиятининг барпо этилганлиги ленинизмнинг чинакам тантанаси бўлди. Қардош социалистик давлатларнинг халқлари Ленин ғоялари байроғи остида янги ҳаёт бунёд этмоқдалар, социалистик ҳамдўстлик мустаҳкамланиб бормоқда. Ленинизм социал адолат ва миллий мустақиллик учун, империализм, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши, Ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун курашувчи миллион-миллион кишиларни илҳомлантирмоқда.

КПССнинг, партия Марказий Комитетининг, замонамизнинг атоқли арбоби ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг бутун фаолияти улуғ Ленин ғоялари ва васиятларига содиқлик билан суғорилгандир. Доҳий иши КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли равишда амалга ошираётган халқимизнинг зафарларида яшамоқда.

21 апрель куни Кремлнинг Съездлар саройида шонли санага бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди. Залда пойтахт ва Москва областининг ишлаб чиқариш илғорлари ҳамда новаторлари, партия ветеранлари, фан ва маданият арбоблари, совет Қуролли Кучларининг жангчилари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг намояндалари бор эди. Чет эллик дипломатлар ва меҳмонлар, журналистлар ҳозир бўлишган.

Соат 17. Мажлис аҳли **Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. Н. Косигин, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, М. С. Горбачев, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков** ўртоқларни узоқ давом этган қарсаклар билан кутиб олдилар.

Чили Компартиясининг бош секретари Л. Корвалан, Уругвай Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Арисменди, Панама Халқ партияси Марказий Комитетининг бош секретари Р. Соуса, Аргентина Компартияси Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси Р. Гиольди ҳам президиумга чиқдилар.

СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг раислари, КПСС Москва шаҳар комитети ва Москва область комитетининг секретарлари, Ленин партиясининг ветеранлари, саноат ва қишлоқ хўжалигининг донгдор меҳнаткашлари, таниқли ҳарбий бошлиқлар, олимлар, жамоат ва ижодий ташкилотларнинг вакиллари, чет эллик меҳмонлар ҳам президиумдан жой оладилар.

Тантанали мажлисни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари **В. В. Гришин** очди.

Залда Совет Иттифоқининг Давлат гимни янграйди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Б. Н. Пономарев** «Ленинизмнинг буюк ҳаётий кучи» мавзусида доклад қилди.

Доклад эътибор билан тингланди ва бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди.

Тантанали мажлис қатнашчилари ўринларидан туриб партия гимни «Интернационал»ни айтадилар.

Шундан кейин катта байрам концерти қўйиб берилди.

(ТАСС).

ПОЛЬША БИРЛАШГАН ИШЧИ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

ЎРТОҚ ЭДВАРД ГЕРЕККА

ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ КЕНГАШИНИНГ РАИСИ

ЎРТОҚ ГЕНРИК ЯБЛОНЬСКИЙГА

ПОЛЬША ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ

ЎРТОҚ ЭДВАРД БАБЮХГА

Қадрли ўртоқлар!

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Польша Халқ Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг 35 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети номидан, барча совет халқи номидан Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетига, ПХР Давлат Кенгашига, ПХР Министрлар Советига, қардош поляк халқига қизғин саломларимизни, самимий қутловларимизни ва энг яхши истакларимизни йўллаймиз.

Совет-Польша шартномаси халқларимизнинг Гитлер фашизмига қарши биргаликда олиб борган курашининг меваси, социализм ва халқ революцияси галабаси йўлига кириб олган тикланган Польшанинг биринчи халқаро ҳужжати бўлди. Халқларимиз ўртасида қардошларча бирлик ленинча ғояларини амалга оширган шартноманинг аҳамияти замон ўтган сари тобора равшанроқ намоён бўлмоқда.

Шуни зўр мамнуният билан айтиш мумкинки, СССР билан ПХР ўртасида социалистик интернационализмнинг мустаҳкам принципларига, идеологиямиз ва сиёсий мақсадларимизнинг муштараклигига асосланган иттифоқ замон синовидан ўтди. Эндиликда Совет-Польша муносабатлари бизнинг партия ва давлат йўли билан қилаётган ҳамкорлигимизнинг чуқур мазмуни билан бойитилмоқда, икки томонлама асосда ва ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида иқтисодий алоқаларимизнинг самарадорлиги ошиб бормоқда.

Шартноманинг йиллиги социализмни ҳимоя қилишнинг, Европада тинчликни ва хавфсизликни таъминлашнинг мустаҳкам қуроли — Варшава Шартномаси ташкилотининг 25 йиллиги арафасида нишонланмоқда. Биз социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг жипслигини мустаҳкамлашда ПХРнинг қўшаётган ҳиссасига, ПБИПнинг замонамиз туб проблемаларини ҳал қилиш йўлидаги куч-ғайратига юксак баҳо берамиз. Халқ Польшаси барча қардош социалистик мамлакатлар билан биргаликда империализм ва реакциянинг кескинликни юмшатиш жараёнига путур етказиш, қуролланиш пойгасини авж олдириш йўлидаги уринишларига изчиллик билан қарши турмоқда.

Польша Бирлашган ишчи партиясининг яқинда бўлиб ўтган VIII съезди Польшани социалистик қурилиш йўлидан янада ривожлантириш, поляк меҳнаткашларининг фаровонлигини юксалтириш программасини белгилаб берди. Совет кишилари қардош поляк халқининг партия белгилаган социал-иқтисодий ривожланиш программасини муваффақиятли амалга оширишини астойдил тилайди.

Л. БРЕЖНЕВ А.КОСИГИН.

ЛЕНИНГА ТЕНГЛАШМОҚ —ҲАЁТ МЕЗОНИ

Ўзбекистон меҳнаткашлари шонли сана —Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг асосчиси, дунёда биринчи социалистик давлат бунёдкори Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини ажойиб ғалабалар билан нишонламоқдалар.

Шу кунга бутун республика завқ-шавқ билан ҳозирлик кўрди. Заводлар, фабрикалар, қурилишлар, колхозлар ва совхозларнинг коллективлари план ва мажбуриятлар бажарилганлиги тўғрисида рапорт бердилар. Энг яхши ишчилар беш йиллик топшириқлари муддатидан илгари адо этилганлиги тўғрисида, икки беш йиллик план ниҳоясига етказилганлиги ҳақида маълум қилдилар. Пахтакорлар экин-тикинни жадал ва сифатли ўтказишга ҳаракат қилмоқдалар.

Куни кеча ўтказилган Бутуниттифоқ комунистик шанбалиги Ильич ишига содиқликнинг янги намунаси бўлди. Ўзбекистоннинг миллион-миллион меҳнаткашлари шу куни беш йиллик фонди ҳисобига жуда соз ишладилар.

21 апрель куни А. Навоий номли давлат академик катта театрида В. И. Ленин туғилган кунининг 110 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди. Саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш илғорлари ҳамда новаторлари, фан ва маданият арбоблари, Ленин партиясининг ветеранлари, партия, совет жамоат ташкилотлари, Совет Армиясининг вакиллари бу ерга келишди.

Тантанали мажлисни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров очди.

Улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси гулдурос қарсаклар остида фахрий президиумга сайланади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов доклад қилди.

(Давоми учинчи бетда)

ЛЕНИНИЗМНИНГ БУЮК ҲАЁТИЙ КУЧИ

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланиб Москвада ўтказилган тантанали мажлисда ўртоқ Б. Н. ПОНОМАРЕВ доклади

Ўртоқлар! Партиямиз, совет халқи, коммунистик ва озодлик ҳаракати эндиликда В. И. Ленин туғилган куннинг бир юз ўн йиллигини нишонламоқдалар.

Шу кунларда Ер курраси ҳамма жойларида В. И. Ленинга астойдил ҳурмат ва меҳр-муҳаббат сўзлари янграмоқда. Бу сана ленинизм асосида янги турмуш қураётган, Ленин ғояларини ижтимоий ва давлатлараро муносабатлар практикасига муваффақиятли мужассамлаштирган ва мужассамлаштираётган социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида, айниқса кенг кўламда нишонламоқда.

Барча мамлакатларнинг коммунистлари ва меҳнаткашлари ўз нигоҳлари ва фикр-ғояларини Ленинга, унинг назарияси ва практикасига, унинг революцион курашчи, мутафаккир ва давлат арбобига хос даҳоси билан яратилган улуғ таълимотга қайта-қайта қаратмоқдалар.

Ер юзида яшаган кишиларнинг биронтаси одамлар учун, меҳнаткашлар учун Ленинчалик кўп хизмат қилган эмас. К. Маркс билан Ф. Энгельс социализмни утопиядан фанга айлантирдилар. Ленин социализм назариясини турмушга татбиқ этди. Маркс билан Энгельс ишчилар синфининг жаҳоншумул тарихий ролини назарий жиҳатдан асослаб бердилар. Ленин ишчилар синфини ҳокимиятни қўлга олишга бошлаб келди ва ишчи-деҳқонлар давлатига асос солди, социализм мамлакатини ва социализм қуриш илмини меҳнаткашларга мерос қилиб қолдирди. В. И. Ленин янги интернационал тажрибага таяниб марксизмни улуғ ғоялар ва умумлашмалар билан бойитди, ишчилар синфининг революцион кураши учун бирдан-бир қолибона назарий дастур берди.

Ленин тузган Коммунистик партия қудратли революцион-ўзгартирувчи кучга айланди, Россия халқларига, сўнгра эса бутун инсониятга озодлик, тинчлик ва социализм йўлини очиб берган улуғ социалистик революцияга бошчилик қилди.

Ленинизм тарих ривожига шундай таъсир ўтказдики, ленинизмни инкор қилиш, унинг ролини маҳаллий бир нарса қилиб кўрсатиш ёки ўтган даврга бориб чеклаб қўйиш йўлидаги ҳар қандай уринишлар назарий жиҳатдан ожиз, сиёсий жиҳатдан эса реакцион ва мағлубиятга маҳкум эканлиги яққол кўриниб турибди.

Бизнинг асримизда юзлаб турли социал назариялар юзага келди. Уларнинг баъзилари сезилгили из қолдирмади, бошқаларининг умри қисқа бўлди. Ҳаёт уларни рад этди. Марксизм-ленинизмнинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, у вақт ўтиши билан янги тарихнинг янгитина қисми мобайнида — тобора яққол тасдиқланмоқда ва кенг миқёсда тарқалмоқда. Унинг ихлосмандлари кўпайиб, тобора янги-янги мамлакатларда реал ижтимоий практикада мужассамлашаётганлиги — илмий коммунизмнинг универсал моҳияти ва тўғрилигининг яққол далилидир! Ҳозир Ер юзидаги саккизинчи саноатчи давлатнинг ишчилари ва деҳқонлари ленинизм ва ленинизмсиз тасаввур қилиб бўлмайди. — деди ўртоқ Л. И. Брежнев. — Ленин ғояларининг нури бутун инсониятга олга бориш йўлини — янги ғалабалар, янги тарихий зафарлар йўлини, эксплуатация ва зулмни батамом йўқотиш йўлини, социализм ишининг жаҳоншумул тантанаси йўлини ёритиб турибди».

Кечаги ленинизм—Октябрь ғалабасини ва биринчи социалистик жамият барпо этилганини билдирган, юз миллионлаб кишиларни озодлик ва социал адолатга чорловчи ҳамда курашга отлантирувчи қудратли даъват бўлган эди.

(Давоми иккинчи бетда).

ДЕЛЕГАЦИЯ ВАТАНИГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

СОЛСБЕРИ, 20 апрель. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги совет давлат делегацияси Ватанига жўнаб кетди. Делегация Зимбабве мустақил деб эълон қилинганлиги муносабати билан ўтказилган тантаналарда қатнашиш учун бу ерга келган эди.

Жўнаб кетиш олдидан, Ш. Р. Рашидов бундай деди: Зимбабве мустақил деб эълон қилинганлиги муносабати билан ўтказилган тантаналардан катта таассурот олиб меҳмондўст мамлакатингиздан жўнаб кетяпмиз. Биз бу ерда халқнинг чинакам завқ-шавқини кўрдик. Бу эса ўз суверен ҳуқуқларига эришган Зимбабве халқининг қонуний фахрланиш туйғуларининг ва унинг мустақил миллий тараққиёт йўлидан боришга қатъий аҳд қилганлигининг ёркин ифодаси эди.

Зимбабве раҳбар арбоблари билан учрашувларимиз ва суҳбатларимиз самимий, дўстона вазиятда ўтди. Ана шу учрашувлар ва суҳбатлар вақтида ҳар икки томоннинг чинакам тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро ҳурмат асосида СССР билан Зимбабве ўртасида дўстона муносабатлар ўрнатиш ва ривожлантиришга интилиши намоён бўлди.

Совет давлат делегациясининг бошлиги самимий, дўстона кутиб олганликлари ва эҳтиром кўрсатганликлари учун сиддиқидилдан миннатдорчилик изҳор этди ҳамда эркин, яшнаб турган давлат барпо этишда Зимбабве халқига ва ҳукуматига катта муваффақиятлар тилади.

Зимбабве Бош министри Р. Мугабе совет делегациясини кузатиб қолиш вақтида нутқ сўзлаб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневга самимий салом ва энг яхши истакларни топширишни Ш. Р. Рашидовдан илтимос қилди. Мен, деди у, халқимизнинг совет халқи билан бирдамлигини изҳор этмоқчиман.

Меҳнат ва социал таъминот министри К. Кангли Ш. Р. Рашидовга Зимбабве мустақиллиги эсдалик медалини топширди. Совет делегациясининг бошлиги делегацияга кўрсатилган ҳурмат учун ташаккур билдирди.

* * *

Делегацияни Москва аэродромида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Совети Раиси М. С. Соломенцев, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Н. Г. Кэбин, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. С. Рижов кутиб олдилар.

(ТАСС).

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори

ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА 1980 ЙИЛГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Фан ҳамда техника соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг таклифини кўриб чиқиб, қуйидагиларга 1980 йилги Ленин мукофотларини беришга қарор қиладилар:

1. Белоруссия ССР Фанлар академияси физика институти лабораториясининг мудири, Белоруссия ССР Фанлар академиясининг академиги Николай Александрович Борисевичга, шу институтнинг ходимлари — лаборатория мудирининг ўринбосари, физика-математика фанлари кандидати Виктор Владимирович Грузинскийга, катта илмий ходим, физика-математика фанлари кандидати Виталий Антонович Толкачевга, С. И. Вавилов номли Давлат оптика институти бўлимининг бошлиғи, физика-математика фанлари доктори Бертольд Самуилович Непорентга — эркин мураккаб молекулалар спектроскопиясига доир ишлари туркуми учун.

2. Иш раҳбари, СССР Фанлар академияси П. Н. Лебедев номли физика институти лабораториясининг мудири, физика-математика фанлари доктори Вячеслав Васильевич Осикога, шу институтнинг катта илмий ходимлари, техника фанлари кандидатлари Владимир Ильич Александровга, Владимир Михайлович Татаринцевга, электровакуум прибор элементлари «Эмитрон» заводининг бош инженери, техника фанлари доктори Цаум Абрамович Нофисга, Голиков «Стеклоприбор» заводининг собиқ директори Гарольд Алексеевич Овчинниковга,— янги класс монокристаллар —фианитларни яратганликлари ва тадқиқ этганликлари учун.

(Давоми учинчи бетда)

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори

АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДА 1980 ЙИЛГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг таклифини кўриб чиқиб, 1980 йилги Ленин мукофотларини қуйидагиларга беришга қарор қиладилар:

1. Сценарий авторлари — РСФСРда хизмат кўрсатган маданият ходими Кушель Лейбович Славинга, Игорь Моисеевич Ицковга, сценарий автори ва бош консультант, тарих фанлари кандидати, Андрей Михайлович Александров (Александров-Агент о в)га, бош ҳарбий консультант Совет Иттифоқи Қаҳрамони, армия генерали, профессор Павел Алексеевич Курочкинга, режиссёрлар — Игорь Игоревич Гелейнга, Игорь Андреевич Григорьевга, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Илья Семенович Гутманга, Лев Степанович Даниловга, Василий Васильевич Катаняга, Семен Григорьевич Киселевга, РСФСР халқ артисти Леонид Михайлович Кристига, Семерамида Николаевна Пумпянскаяга, Тенгиз Александрович Семеновга, Нина Васильевна Соловьевага, Александра Яковлевна Рибаковага, Жемма Сергеевна Фирсова (Микоша)га, Зоя Петровна Фоминага, овоз оператори РСФСРда хизмат кўрсатган маданият ходими Игорь Феликсович Гунгерга, РСФСР халқ артисти Василий Семенович Лановойга — 20 тўлиқ метражли фильмдан иборат «Улуғ Ватан уруши» ҳужжатли-публицистик киноэпопеяси учун (киноэпопеянинг бадиий раҳбари ва бош режиссёри, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР халқ артисти Роман Лазаревич Кармен Ленин мукофотига бундан олдин сазовор бўлган эди).

(Давоми учинчи бетда)

ЛЕНИНИЗМНИНГ БУЮК ҲАЁТИЙ КУЧИ

(Боши биринчи бетда).

Бугунги ленинизм — социалистик давлатлар ҳамдўстлиги тимсолидаги реал социализмни, қудратли коммунистик ва озодлик ҳаракатини, мустамлака ҳукмронлигининг тугатилгани ва янги мустақил, эркин давлатларнинг барпо этилганини, кучлар нисбатининг социализм ва тинчлик фойдасига тубдан ўзгарганини ва урушларни инсоният ҳаётидан соқит қилиш мумкинлигини билдиради.

Эртанги ленинизм — мамлакатимизда коммунистик жамият, бошқа кўпгина мамлакатларда социализмнинг тантанасидан, социал ва миллий озодлик янги ғалабаларидан, барча халқларнинг мустаҳкам одилона тинчлиги ҳамда дўстлиги учун курашда муҳим муваффақиятларга эришажагидан дарак беради.

I. РИВОЖЛАНГАН СОЦИАЛИЗМ — ЛЕНИН ҒОЯЛАРИНИНГ ТАНТАНАСИ

Ўртоқлар! В. И. Ленин туғилган кунининг 110 йиллигини нишонлар эканмиз, биз уни янги ижтимоий тузумнинг улуғ меъмори деб эъзоблаймиз. У революциянинг бунёдкорлик вазифаларини ҳайратомуз тарзда чуқур очиб ва асослаб берди, мамлакатимизни социалистик негизда ўзгартиришнинг ҳозирги планини ишлаб чиқди ва Ер юзида биринчи социалистик давлат қурилишига бевосита раҳбарлик қилди. Ўнинг ғоялари ва амалий фаолияти янги дунёни қуришнинг ҳамма жиҳатларини — экономика ва сиёсатни, жамиятнинг раҳбар кучи бўлган партия ролини, қонунчиликни ва давлат аппаратини, идора қилиш ва мудофаа, фан, маданият ва санъат масалаларини, оммавий ташкилотларнинг ишини, ҳулқ-атвор ва ахлоқ нормаларини қамраб олар эди.

Партиямиз билан халқимиз Ленин васиятларини амалга ошириб, жуда катта йўлни босиб ўтдилар. Социализмнинг улуғ тарихий ғалабаларига эришилди. Ленининг мамлакатни индустриялаш ва қишлоқни коллективлаштириш ҳақидаги миллий масалани ҳал этиш ва маданий революция тўғрисидаги ғоялари аллақачон рўёбга чиқарилган. Ленин орзу қилган ва режалаштирган ишларни партия билан халқ дадил амалга оширдилар, деб тўла асос билан айта оламиз. Ривожланган социалистик жамият қурилди. Одамларнинг дунёда мисли кўрилмаган янги тарихий бирлиги — кўп миллатли совет халқи таркиб топди.

Аммо революцион фикр ва революцион иш доҳийсининг бутун фаолияти ҳозир ҳам бизга, социализмга базис — экономика соҳасида ҳам, шунингдек устқурма — сиёсат ва идеология соҳасида ҳам хизмат қилмоқда ва келгусида ҳам хизмат қила беради.

Ленин типидаги атоқли арбоб, социалистик Ватанининг равнақи учун, коммунизм учун матонатли курашчи Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети партиямизнинг буюк бунёдкорлик ишига раҳнамолик қилмоқда. Партия, унинг Марказий Комитети ҳаёт талаблари сурган жамиятимизни ҳар томонлама ривожлантириш проблемаларини изчиллик билан ҳал этмоқдалар.

Марказий Комитетнинг ўтган йили қабул қилган тарихий қарори ва КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми бунинг яққол далилидир. КПСС Марказий Комитетининг «Ҳўжалик механизмини янада такомиллаштириш ҳамда партия ва давлат органларининг вазифалари тўғрисида»ги қарори. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Планлаштиришни яхшилаш ҳамда ҳўжалик механизмининг ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қарори — XXIV—XXV съезъдлар ишлаб чиққан партия иқтисодий стратегиясини амалга оширишдаги катта қадамдир. Бу қарорлар чиғанам новаторлик руҳи билан суғорилган бўлиб, етилган проблемаларни ҳал этишга ленинча дадил, кенг ва айни вақтда илмий асосланган ёндашиш намунасидир. Бу қарорлар планлаштиришни ва ҳўжалик юритиш методларини такомиллаштириш, давлат планининг ролини кучайтириш ва айни вақтда демократик негизлар, меҳнат коллективларининг ҳуқуқлари кенгайтирилишини билдиради.

Қишлоқ ҳўжалигининг индустриал негизини ривожлантириш йўли қатъият билан ўтказилмоқда. Бу эса, Ленин ибораси билан айтганда, «деҳқончилик ва умуман қишлоқ ҳўжалик меҳнати унумдорлигини ниҳоят даражада оширишнинг...» асосий шартидир. Партиянинг ҳозирги босқичдаги ленинча аграр сиёсати КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларида ўзининг ёрқин ифодасини топди.

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш ҳамда ҳўжалик механизмини ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қарори — идеология соҳасидаги партия ишининг яққол далилидир. Бу қарор — совет кишиларини юксак ғоявийлик, Ватанга, коммунизм идеалларига садоқат руҳида тарбиялашнинг узоқ муддатли программасидир. Марказий Комитетнинг қарори, шундан кейин бу қарор асосида ўтказилган Бутуниттифоқ кенгаши бутун ғоявий-сиёсий ҳаётдаги катта воқеа бўлди. Улар партиянинг идеология соҳасидаги фаолиятини совет жамияти ривожининг, қадам-бақадам коммунизмга ўтишнинг ва инки жаҳон системаси ўзаро курашининг ҳозирги босқичига мувофиқ такомиллаштиришга даъват этилгандирлар.

Л. И. Брежневнинг трилогияси ғоявий-сиёсий ишда Ленин анъаналарининг мужассамлашувидир. Леонид Ильичнинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» ва бошқа асарлари дунёнинг кўпгина мамлакатларида нашр этилмоқда. Ленин мукофоти билан СССР Давлат мукофотлари комитети халқ оммасининг меҳр-муҳаббат ва миннатдорчилик туйғуларини ифодалаб ўртоқ Л. И. Брежневга муносиб мукофот беришга қарор қилди.

Партия Ленин васиятларига амал қилиб, ҳозирги тараққиётнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этмоқда. Ҳозирги босқичда партия ишининг асосий йўналишларини олиб кўрайлик.

Биринчидан, В. И. Ленин революциянинг бунёдкорлик программасини белгилаганида ишчилар синфи учун янги вазифани — давлатни ва моддий ишлаб чиқаришни идора қилиш, экономика ўсган сайин уни идора қилишни доимо такомиллаштириш вазифасини ўртага кўндаланг қилиб қўйди.

Экономикага раҳбарлик қилиш КПСС ўзгартирувчилик фаолиятининг асосий йўналиши бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Ленининг фикрича, бу — бизнинг энг асосий, энг мароқли ва тарих тажрибаси кўрсатганидек, жуда мураккаб сиёсатимиздир.

Социалистик экономика яхлит, илмий асосланган давлат плани негизида ривожланиши керак. Машҳур ГОЭЛРО плани шу ғоянинг дастлабки инъикоси бўлди. Ҳар сафар шу планни эга олганда унинг кенг кўлами ва олисни кўзлаши кишини ҳайратга солади.

Ленининг фикри «юз миллионларча кишиларни бир план билан ишлайдиган қилишдан» иборат эди. Партия бу фикрни амалга ошириди. Бизнинг экономикамиз ҳамма қисмлари ўзаро боғланган улуғвор, яхлит ҳўжалик комплексидан иборатдир.

Совет экономикасини ривожлантиришдаги муваффақиятлар халқнинг турмуш даражасини оширишу учун шароит яратиб бериш билан бирга бошқа бир тарихий вазифани ҳам ҳал этиши — капиталистик система билан экономика соҳасидаги тинч мусобақа анча олис муддатгача реал воқелик бўлишини назарда тутиб, бу мусобақадаги ғалабани таъминлаши лозим. КПСС XXV съезди экономикани идора қилишни ривожланган социалистик жамият талабларига мувофиқ ҳолга келтириш шиорини ўртага ташлади. КПСС Марказий Комитетининг ҳўжалик механизмини такомиллаштириш тўғрисидаги қарорида белгиланган конкрет тадбирларнинг муҳим бир системаси амалга оширилиши олга томон катта қадам қўйилишини билдиради.

Ҳўжаликни оқилона, самарали юритишни ўрганиш зарурати — ўзгармайдиган, доимий талабдир. Иқтисодий ва социал тараққиёт босқичларидан юқори кўтарилган сайин бу зарурат қайта-қайта, ҳар сафар анча юқори даражада вужудга келаверади.

Ҳозир ҳўжаликни омилкорлик билан бошқаришнинг маъноси нима? Партия бу саволга аниқ жавоб берди:

Бу — иқтисодий ўсишнинг интенсив, сифат омилларидан фойдаланишни қилиб иш юритиш, халқ ҳўжалигида юксак пировард натижаларга эришиш демакдир.

Бу — истиқболни кўзлаб ишлаш, кундалик мақсадлар билан узоқ муддатли мақсадларни тўғри бирга кўшиш, қабул қилинадиган қарорларнинг ҳам яқин, ҳам олис натижаларини эътиборга олиш, бошқариш, планлаштириш ва прогноз қилишнинг замонавий методларини эгаллаш, консерватизмни ва инерция кучини қатъият билан бартараф қилиш демакдир.

Бу — иқтисодий проблемаларнинг социал ва идеологик жараёнлар билан чамбарчас боғлиқлигини кўриш, уларни комплекс ҳал қилиш демакдир.

Бу — ҳамма участкаларда, барча бўғинларда уюшқоқлик даражасини қатъият билан ошириш, давлат, план интизомига риоя қилиш демакдир. Ленининг бошқариш илми ва санъатини эгаллаш тўғрисидаги ғоялар, ҳозирги партия, давлат, план, хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари фаолиятининг энг асосий соҳаларидан бирини белгилаб турибди.

Иккинчидан, В. И. Ленин меҳнаткашлар ҳокимиятини энг мукаммал техникавий базис билан боғлаш принципини, фан ва техника ютуқларидан меҳнат унумдорлигини ошириш учун, янги ижтимоий тузумнинг ғалабаси учун фойдаланиш зарурлигини асослаб берди. Инсоният цивилизацияси тўплаган ҳамма қимматли тажрибалардан фойдаланиш лозим. «Бутун илм-фанни, техникани, бутун билимларни, санъатни эгаллаб олиш керак, — деган эди Ленин. — Бусиз биз коммунистик жамият турмушини қуролмаймиз».

Социалистик жамият ,хусусий мулкчилик ва одам одамни эксплуатация қилишига асосланган буржуа тузумининг муқаррар йўлдошлари бўлган маразлар ва иллатлардан холи эканлиги, кризислар ва ишсизликни жамият турмушидан соқит қилганлиги биланоқ ўзининг капитализмдан устунлигини исботлади. Социализм иқтисодий ўсиш суръатларида ва саноат маҳсулотининг кўпгина энг муҳим турларини ишлаб чиқариш даражасида ўзининг устунлигини исботлади. Социализм экономикаси неча ўн йилларидан бери муттасил ривожланиш йўлидан бораётганлиги яққол фактдир. Совет Иттифоқи пўлат, нефть, кўмир ва кокс, темир руда, чўян, минерал ўғит, тепловоз ва электровоз, цемент, тилинган тахта, жун газлама, чарм пойафзал, холодильниклар ва маҳсулотнинг бошқа баъзи турларини ишлаб чиқариш жиҳатидан дунёда биринчи ўринда турибди. Социалистик тузумда сифат кўрсаткичлари жиҳатидан ҳам, шу жумладан ижтимоий меҳнат унумдорлигининг даражаси жиҳатидан ҳам капитализмдан ўзиб кетиш соҳасида Ленин ўртага қўйган вазифани ҳал этиш учун зарур нарсаларнинг ҳаммаси муҳайё.

КПСС XXIV съезди фан-техника революциясининг ютуқларини социалистик хўжалик системасининг афзалликлари билан узвий равишда бирга қўшиш мақсадини ўртага қўйди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг бутунги қарори СССРнинг фан-техника тараққиёти 20 йилга мўлжалланган комплекс программасига алоҳида ўрин берган. Бу программанинг изчиллик билан амалга оширилиши меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўла-тўкис қондириши, халқ фаровонлигини муттасил оширишни таъминлайди.

Фан-техника революцияси — бутун жаҳон миқёсидаги халқаро жараёндир. Биз ана шу азим дарёдан илмий тафаккур ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш тажрибаси яратган ҳамма яхши нарсаларни қабул қилиб олиб, аввало Ватанимизнинг фан-техника тараққиётини таъминлаш учун зарур бўлган жамики ишни қилишимиз, ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг социализм юзага келтирган форма ва методларини такомиллаштиришимиз лозим.

Учинчидан. Онгли меҳнат интизомини шакллантиришни, меҳнатга коммунистик муносабатни тарбиялашни В. И. Ленин революциянинг энг асосий бунёдкорлик вазифалари жумласига киритган эди. Бундай интизомни ҳосил қилиш неча юз йиллар давом этган тутқунликдаги меҳнат, таёқ остидаги меҳнат қолдирган ғоят оғир сарқитни бартараф этиш билан боғлиқ бўлган «жуда узоқ муддатга чўзиладиган иш» бўлишини В. И. Ленин огоҳлантириб айтган эди.

У ихтиёрий меҳнат (Ленин ибораси билан айтганда, **«ўзи учун ишлаш»**) имкониятларини намоён этишда, оммакинг меҳнатдаги ғайрат-шижоати ва ташаббускорлигини рағбатлантиришда социалистик мусобақа бош ролни ўйнайди, деб айтган эди. Ленининг бу ғояси ҳозир коммунистик меҳнат ҳаракатида яшаб келмоқда, бу ҳаракатда қатнашаётган миллион-миллион меҳнаткашлар юксак ишлаб чиқариш маданияти ва самарадорлиги намуналарини кўрсатмоқдалар. Илғорларнинг тажрибаси бизданги жуда катта имкониятлар ва резервлардан далолат бериб турибди.

В. И. Ленин туғилган кун шарафига коммунистик шанбаликлар ўтказиш ажойиб анъана бўлиб қолди, улардан тушган маблағ халқ соғлиғини сақлашга ишлатилмоқда. Бу йил бир миллиард сўмгач кўпроқ маблағ халқ соғлиғини сақлашга сарфланади.

В. И. Ленин туғилган кунинг 110 йиллиги арафасида Москва ва Ленинград меҳнат коллективларининг ташаббуси билан беш йиллик топшириқларини 1980 йил 22 апрелгача бажариш мусобақаси кенг қулоч ёзди. Ишлаб чиқариш новаторлари, миллион-миллион меҳнаткашлар Ленин таълимотига, социализмга содиқ эканликларини сўзда эмас, ишда ҳам тасдиқлаб, ўз ваъдаларининг устидан чиқдилар. Ленинча зарбдор вахтанинг барча қатнашчиларини КПСС Марказий Комитети номидан табриклашга ва шу даврда эришилган марралар аниқланган имкониятлари ҳисобга олиб янада олга босиш учун илк марралар бўлиб қолсин, деган тилакни билдиришга ижозат бергайсизлар.

Биз меҳнат интизомини ошириш, меҳнатни ташкил этишни яхшилаш соҳасида ҳали кўп иш қилишимиз керак. Бу ўринда жамият, меҳнат коллективи ва ҳар бир алоҳида ходимнинг манфаатларини бирга қўшишдан иборат ленинча принцип жуда катта аҳамиятга эгадир.

Тўртинчидан. Революциянинг бунёдкорлик вазифаларини ҳал этишни В. И. Ленин социалистик демократияни ривожлантириш билан боғлиқ деб билган эди. У олий, совет типидаги демократизмни янги тузум кучларининг битмас-туганмас манбаи деб ҳисоблади. Партия мана шунга доимо таяниб келмоқда. У марказлаштирилган негизни мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш билан бирга сиёсатда ҳам, экономикада ҳам бизга қўйидан бўладиган ташаббусга кенг уфқ очиб берадиган демократик централизм зарурлигига асосланади.

СССРнинг янги Конституцияси Совет давлати ривожида катта қадам бўлди, у халқ ҳокимиятининг эришилган даражасини гарантиялабгина қолмай, социалистик демократияни янада ривожлантиришни: давлат ва жамият ишларини идора қилишда гражданларнинг тобора кенг кўламда иштирок қилишини; давлат аппаратини такомиллаштиришни; халқ депутатлари Советларининг ролини оширишни; жамоат ташкилотларининг активларини оширишни; халқ контролини кучайтиришни: давлат ва жамият турмушининг ҳуқуқий негизини мустаҳкамлашни; жамоатчилик фикрини доимо эътиборга олишни ҳам назарда тутади.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Олий Советларига, маҳаллий Советларга ҳалқ депутатлари сайловда 2 миллион 275 минг халқ депутати сайланди, уларнинг 57 проценти партиясизлар, 43 проценти коммунистлардир, социал составга жиҳатидан: 43 проценти ишчилар ва 25 проценти колхозчилардир. Демократиямизнинг моҳиятини мана шу рақамлар жуда яхшия кўрсатиб турибди.

Сайлов давомида мамлакатимиз тарихий муваффақиятларининг жозибадор манзараси намоён бўлди. Раҳбар арбобларнинг ҳам, маҳаллий ходимларнинг ҳам, оддий совет сайловчиларининг ҳам нутқларида айниқса, кейинги ўн йилликдаги мобайнида эришилган ана шу ютуқлар кўрсатиб ўтилди. Совет кишилари социалистик Ватанимиз йил сайин тобора кўркам, қудратли бўлиб бораётганлиги тўғрисида ҳаққоний нафтихор тўйғуси билан гапирдилар. Шу билан бирга камчиликлар ҳам очиб ташланди, ҳал этилмаган масалалар тўғрисида ошкора гаплашиб олинди, олга томон бундан буёнги қилинадиган ҳаракат режалари белгиланди.

Бешинчидан. В. И. Ленин ижтимоий ишлаб чиқаришни халқ фаровонлигини ошириш, меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини тобора тўла-тўкис қондириш вазифасига бўйсундиришни социализм, коммунизм қурилишининг бош маъноси деб билди.

Ҳозир биз шуни айта оламиз, мамлакатимиз меҳнат қилиш, илм олиш, дам олиш, соғлиқни, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, кексайганда таъминланиш сингари асосий ҳуқуқлар ва эркинликларни гражданларга реал равишда таъминлаш ишида капитализмдан аллақачон ва анча ўзиб кетди. Бизда уй-жойли бўлиш соҳасида капиталистик дунёда мисли кўрилмаган ҳуқуқ таъминлаб қўйилган. Ҳозир СССРда бошқа ҳар қандай мамлакатдан кўра кўпроқ миқдорда квартира қурилмоқда. Кунига беш ярим мингта квартира қурилиб, совет гражданларига бепул топширилмоқда. Кейинги ўн йил мобайнида салкам 22 миллионта янги квартира қурилди. 109 миллион киши уй-жой шароитларини яхшилаб олди.

Партия ишлаб чиққан социал программа бошидан охиригача инсон тўғрисидаги ленинча ғамхўрлик руҳи билан суғорилган. Бу программа изчиллик билан амалга оширилмоқда. Кейинги икки беш йиллик мобайнидагина аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар қариб 1,5 баравар, ижтимоий истеъмол фондидан бериладиган тўловлар, имтиёзлар 1,8 баравар кўпаяди.

Ленин ташаббуси билан бошланган маданий революция мамлакатнинг маънавий ҳаётида ҳақиқий туб бурилиш ясади. Шу туфайли Совет давлати халқ маорифининг савияси жиҳатидан энг илғор давлатларинг бирига айланди. Халқимиз жаҳон маданияти чўққиларини ўзлаштирганлиги социализмнинг яна бир ютуғидир, капитализмни абадий орқада қолдириб кетган яна бир соҳадир.

Социалистик жамиятда қарор топган маданият билан меҳнат иттифоқи маданиятнинг ўзи халқчил характер касб этганлигида, адабиёт ва санъат арбоблари коммунистик жамиятни бунёд этишга, инсонни тарбиялаб воғга етказишга ижодий ҳисса қўшаётганлигида ўзининг чуқур ифодасини топмоқда. Бу инсон учун Лениндан ибрат олиш, Лениндан ўрганиш ҳаёт позицияси бўлиб қолди.

Ўртоқлар! Коммунистик қурилиш вазифаларини ленинча дадиллик билан ўртага қўяётган ва халқни шу вазифаларни бажаришга сафарбар қилаётган Коммунистик партиянинг раҳбарлик фаолияти барча муваффақиятларимизнинг гарови бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Коммунистик партия ўзининг халқ олдидаги бурчига ленинча муносабатда бўлиш ва халққа хизмат қилиш намунасини кўрсатмоқда. Унинг бутун фаолиятига Ленин услуби сингдириб юборилган. Бу услуб ижтимоий жараёнларга илмий ёндашишни, ўзига ва бошқаларга юксак талабчанликни, бюрократизм ва формализм кўринишларига муросасизликни назарда тутади.

Энг зарур проблемаларни ва қийинчиликларни ошкора муҳокама қилиш ҳамда шу қийинчиликларнинг сабабларини аниқлаш ҳам ленинча раҳбарлик услуби жумласига киради. КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг узоқ муддатгача принципиал аҳамиятга эга бўладиган чуқур маъмунли ва самимий нутқи шу услубнинг яққол намунасидир.

Партия танқид ва ўз-ўзини танқидни доимо ривожлантирмоқда. Танқидга тўғри муносабатда бўлиб, шунга яраша иш тутиш — кадрлар ва ташкилотлар сиёсий етуклигининг кўрсаткичидир. Танқидни бўғиш йўлидаги уринишларни эса партия йўл қўйиб бўлмайдиган бир ҳол деб билади.

Ленининг меҳнаткашлар хатлари билан ишлаш тўғрисидаги васияти муттасил амалга оширилмоқда. КПСС Марказий Комитети буни аҳоли билан алоқани мустаҳкамлашнинг муҳим воситаси, ахборот манбаи, деб таъкидламоқда.

Сиёсий-тарбиявий ишда В. И. Ленин асарларини коммунистик қурилиш практикаси билан узвий равишда боғлаб ўрганишга доимо эътибор берилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин туғилган кунинг бир юз ўн йиллигига тўғрисидаги қарорида ленинизмни янада яхшироқ ўрганиш ва уни турмушга татбиқ этишнинг катта программаси баён қилинган. Партия ташкилотларида: «Ленинчасига, коммунистчасига яшаймиз, ишлаймиз ва курашамиз» деган кун тартиби билан ўтказилган очиқ партия йиғилишлари Ленин меросини ўзлаштиришнинг муҳим янги формаси бўлди. Бу йиғилишлар идеология ишини турмуш билан боғлашни мустаҳкамлашга кўмаклашди, бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини янада оширди, меҳнаткашларни КПСС тезарагига маҳкамроқ жипслаштирди.

Коммунистик партия В. И. Ленин туғилган кунинг 110 йиллигини куч-ғайратга тўлиб, янги тажриба билан бойиб кутиб олди. Ҳозир партия ўз сафларида 17 миллиондан кўпроқ коммунистни бирлаштириб турибди. Совет халқининг бутун революцион, ўзгартирувчилик фаолиятига раҳбарлик қилаётган, мураккаб халқаро шароитларда мамлакатимиз йўлини дадиллик билан ўтказаётган КПСС Ленининг партия сафлари бирлигини, партия билан халқнинг жипслигини, ишчилар синфи, деҳқонлар ва зиёлиларнинг бузилмас иттифоқини, мамлакатимиздаги барча миллат ва элатларнинг қардошларча дўстлигини ардоқлаб сақлаш ва мустаҳкамлаш тўғрисидаги энг асосий васиятини муқаддас билиб, унга амал қилмоқда. Л. И. Брежнев ўз нутқида қуйидаги ажойиб сўзларни айтди: «жамиятнинг жипслиги, бирлиги — социализмнинг ноёб мулкидир, бизнинг бебаҳо енгилмас кучимиздир... Ғаниларимиз тарих сабоқларини эсдан чиқармаслар. Биз билан дўқ-пўписа тилида гаплашишга уринмоқчи бўлган пайтда совет кишиларининг бирлиги алоҳида куч билан намоён бўлишини улар билиб қўйсинлар. Социализм нималигини билиб олган халқнинг буюк ғалабаларини тугата оладиган куч ер юзида йўқ, жамиятимиз душманлари 60 йилдан кўпроқ вақт мобайнидаги тарих сабоқларидан буни аллақачонлар билиб олишлари лозим эди».

Биз КПСС Программасидаги ҳамма мақсадларга эришиш учун ҳали кўп меҳнат қилишимиз лозим. Совет халқи 80-йилларга қадам қўяр экан, келажакка комил ишонч билан назар ташламоқда. Бизнинг идеологиямиз, социалистик турмуш тарзимиз тарихий умидворлик руҳи билан суғорилган. Ҳозир — коммунизм замонидир!

II. ЛЕНИНИЗМ ВА ЖАҲОН ТАРАҚҚИЁТИ

Ўртоқлар! В. И. Ленининг улуғвор хизмати шундан иборатки, у янги тарихий даврда жаҳон тараққиётининг асосий тенденциялари ва механизмини кашф этди, унинг энг асосий қонуниятларини аниқлади. Ленининг «Империализм — капитализмнинг юқори босқичи» деган асари, унинг жаҳон жараёнларини анализ қилишга бағишланган бошқа асарлари ўз аҳамияти жиҳатидан Карл Марксниг дохиёна «Капитал» асари билан бир қаторда туради.

Ленин империализм жаҳон урушларини келтириб чиқаради ва социализм халқларга тинчлик келтиради, деган ва инсоният тақдири ўр минкатдорчилик ва меҳр-муҳаббат туйғуларини изҳор этдилар. Ғарбдаги кўпгина давлат ва ҳукуматларинг бошлиқлари бу ҳақда баралла гапирдилар.

АҚШ президентлари совет Қуролли Кучларига ўз ташаккурларини бирин-кетин билдирдилар. «Рус армияси билан рус халқи нацистлар босқинига қарши курашда зарбанинг асосий оғирлигига бардош бермоқдалар» ва «беқиёс қаҳрамонлик» кўрсатмоқдалар, деди АҚШ президенти Рузвельт. «Европадаги уруш вақтида Қизил Армия-нинг улуғ жасоратлари бутун дунёни лол қолдирди», деди Эйзенхауэр. Ҳатто Советларга қарши кайфиятдаги президент Трумэндек арбоб ҳам бундай деб ёзди; «Совет Иттифоқи «Цивилизация ва озодлик ишига ажойиб ҳисса» қўшди, «эрксевар ва олий даражада довюрак халқнинг ҳар қандай қудратли ва ваҳшийликнинг ёвуз кучларини енга олиш қобилиятини» намойиш қилди.

Англиянинг ўша пайтдаги бош министри бундай деди: «Қизил Армия олдидаги бурчимизни биз ҳеч сўзсиз тан олаётганимиздек, келгуси авлодлар ҳам буни тан олишлари керак...»

Бу гапларни ҳозир ҳаммага эслатиб қўймоқ керак. АҚШ ва Буюк Британиянинг ҳозирги раҳбарлари ўша пайтда айтилган ўз бурчларини мутлақо унутиб юборадилар. Ҳозир улар бизга қарши тиш қайраб, ҳар қандай риёкорона сафсатабозликдан тап тортмаяптилар. Аммо ҳақиқат шундан иборатки, Совет Иттифоқининг табиати, совет халқининг характери, партиямизнинг моҳияти ўша пайтдан бери ўзгаргани йўқ. Ўша пайтдагидек ҳозир ҳам Совет Иттифоқи агрессия кучларига қарши курашмоқда, цивилизация ва озодлик ишини ҳимоя қилмоқда. Бинобарин, жаҳон халқлари АҚШ ва Англиянинг ҳукмдор жаноблариданг — ҳўш, нега сизлар чалғитяпсизлар, қайси асосга таяниб Совет Иттифоқига қарши кампанияни авж олдиряпсизлар ва ишни халқаро кескинликни кучайтириш томонига, уруш хавфини кучайтириш томонига буряпсизлар? — деб сўрашга ҳақлидирлар. Халқларнинг манфаатлари мана шу кабилдаги сиёсатни тўхтатишни, кескинликни юмшатиш йўлини таслиқлашни, қуролланиш пойгасига барҳам беришни талаб қилади.

Ўртоқлар! В. И. Ленининг улуғвор хизмати шундан иборатки, у янги тарихий даврда жаҳон тараққиётининг асосий тенденциялари ва механизмини кашф этди, унинг энг асосий қонуниятларини аниқлади. Ленининг «Империализм — капитализмнинг юқори босқичи» деган асари, унинг жаҳон жараёнларини анализ қилишга бағишланган бошқа асарлари ўз аҳамияти жиҳатидан Карл Марксниг дохиёна «Капитал» асари билан бир қаторда туради.

Ленин империализм жаҳон урушларини келтириб чиқаради ва социализм халқларга тинчлик келтиради, деган ва инсоният тақдири ўр минкатдорчилик ва меҳр-муҳаббат туйғуларини изҳор этдилар. Ғарбдаги кўпгина давлат ва ҳукуматларинг бошлиқлари бу ҳақда баралла гапирдилар.

АҚШ президентлари совет Қуролли Кучларига ўз ташаккурларини бирин-кетин билдирдилар. «Рус армияси билан рус халқи нацистлар босқинига қарши курашда зарбанинг асосий оғирлигига бардош бермоқдалар» ва «беқиёс қаҳрамонлик» кўрсатмоқдалар, деди АҚШ президенти Рузвельт. «Европадаги уруш вақтида Қизил Армия-нинг улуғ жасоратлари бутун дунёни лол қолдирди», деди Эйзенхауэр. Ҳатто Советларга қарши кайфиятдаги президент Трумэндек арбоб ҳам бундай деб ёзди; «Совет Иттифоқи «Цивилизация ва озодлик ишига ажойиб ҳисса» қўшди, «эрксевар ва олий даражада довюрак халқнинг ҳар қандай қудратли ва ваҳшийликнинг ёвуз кучларини енга олиш қобилиятини» намойиш қилди.

Англиянинг ўша пайтдаги бош министри бундай деди: «Қизил Армия олдидаги бурчимизни биз ҳеч сўзсиз тан олаётганимиздек, келгуси авлодлар ҳам буни тан олишлари керак...»

Бу гапларни ҳозир ҳаммага эслатиб қўймоқ керак. АҚШ ва Буюк Британиянинг ҳозирги раҳбарлари ўша пайтда айтилган ўз бурчларини мутлақо унутиб юборадилар. Ҳозир улар бизга қарши тиш қайраб, ҳар қандай риёкорона сафсатабозликдан тап тортмаяптилар. Аммо ҳақиқат шундан иборатки, Совет Иттифоқининг табиати, совет халқининг характери, партиямизнинг моҳияти ўша пайтдан бери ўзгаргани йўқ. Ўша пайтдагидек ҳозир ҳам Совет Иттифоқи агрессия кучларига қарши курашмоқда, цивилизация ва озодлик ишини ҳимоя қилмоқда. Бинобарин, жаҳон халқлари АҚШ ва Англиянинг ҳукмдор жаноблариданг — ҳўш, нега сизлар чалғитяпсизлар, қайси асосга таяниб Совет Иттифоқига қарши кампанияни авж олдиряпсизлар ва ишни халқаро кескинликни кучайтириш томонига, уруш хавфини кучайтириш томонига буряпсизлар? — деб сўрашга ҳақлидирлар. Халқларнинг манфаатлари мана шу кабилдаги сиёсатни тўхтатишни, кескинликни юмшатиш йўлини таслиқлашни, қуролланиш пойгасига барҳам беришни талаб қилади.

70-йиллар дунёнинг кўпгина районларида империализмга қарши ҳаракат янада анча олга силжиганидан далолат берди. Вьетнам халқининг ғалабаси ва Вьетнамнинг бирлашуви, Лаосдаги халқ ҳокимиятининг мустаҳкамланиши, Кампучиядаги Пол Пот режимининг тугатилиши мана шунинг далилидир. Эфиопия, Ангола, Мозамбик империализм кишанларидан халос бўлишга эришдилар. Уларнинг халқлари катта-катта социал ўзгартиришларни ўтказадилар ва Африкада социалистик йўлни танлаш тарафдорлари бўлиб турибдилар. Шу жиҳатдан Жанубий Яман муҳим роль ўйнамоқда. Никарагуадаги диктаторлик режими ағдариб ташланди. Афганистондаги революция, Эрондаги шоҳ истибдодининг тугатилиши, Зимбабве ватанпарварларининг ғалабаси империализмга зарба урди.

«Москванинг қўли» деган машъум миш-мишлар эмас, балки ижтимоий ривожланишнинг муқаррар объектив қонуниятлари жаҳон революцион жараёнини олга силжитмоқда.

Кейинги йилларда коммунистик ҳаракат анча ўсди, ўз таъсирини кенгайтирди. Социалистик ҳамдўстликлари мамлакатларини идора қилувчи партиялар бу ҳаракатнинг энг қудратли ва кўп сонли отрядидир. Улар ўз давлатларининг тақдири учун бутун масъулиятни зиммаларига олдилар, етакчи ва ташкилотчи куч бўлиб ҳаракат қилиб, ўз мамлакатларини комил ишонч билан олга бошламоқдалар.

Дунёнинг носоциалистик зонасидаги Коммунистик партияларнинг таъсири ўсди. 10 йил мобайнида» уларнинг аъзолари салкам бир миллион икки юз эллик минг киши кўпайиб, эндиликда тўрт ярим миллионга етай деб қолди. Ҳозир дунёда 90 та коммунистик ва ишчи партия ҳаракат қилмоқда ва курашмоқда. Ғарбий Европада шу давр ичида 800 мингдан ортиқ янги курашчи Компартиялар сафига кирди. Шимолий ва Жанубий Америкада, Африкада ҳам коммунистларнинг сони икки баравардан знёд кўпайди. Осиёнинг бир қанча мамлакатларида Коммунистик партиялар ўз мавқеларини мустаҳкамлаб олмоқдалар. Носоциалистик мамлакатларнинг коммунистлари ҳозир парламентларга ва муниципалитетларга ўтказилаётган сайловда қариб 40 миллион овоз олмоқдалар.

Ҳамиша бўлганидек, Коммунистик партияларнинг таъсири уларнинг сон жиҳатдан ўсишига нисбатан анча илдам кучайиб бормоқда. Эндиликда бирон-бир жиддий халқаро проблема, ҳозирги замоннинг бирон-бир туб масаласи коммунистик ҳаракатсиз ҳал этилаётгани йўқ ва ҳал этилиши ҳам мумкин эмас.

Кейинги вақтларда империалист доиралар коммунизмга қарши қутуриб кампания бошладилар. Туҳмат, дўқ, коммунистларнинг раҳбарларига бўҳтон қилишга. Компартияларнинг сиёсатини обрўсизлантиришга, уларнинг ташкилотларига террорчиларни гиж-гижлашга уриниш каби воситалар ишга солинмоқда. Аммо, ўтмишда бўлганидек ҳозир ҳам бу кампания мағлубиятга маҳкум этилган.

Аслида коммунистлар қайси мақсадлар йўлида курашмоқдалар?

Коммунистлар — тинчлик учун, империализмнинг аг. рессив сиёсатига қарши энг изчил ва қатъиятли курашчилардир. Улар уруш хавфи қаердан чиқаётганини, хонавайрон қилувчи ва хатарли қуролланиш пойраси учун ким айбдор эканини, қуролли можаролар чиқаришга кимлар ижвогарлик қилаётгани ва можароларни кимлар қизитаётганини халқларга доимо кўрсатиб келмоқдалар. Шу тариқа коммунистлар халқ оммасини курашга отлантириб, бутун инсониятни ракета-ядро ҳалокатидан халос қилиш учун курашмоқдалар.

Айни коммунистлар инсониятни иккинчи жаҳон уруши хавфидан барвақт огоҳлантирган ва халқларни уруш чиқарувчи фашистларга қарши фронт бўлиб ҳаракат қилишга чақирган эдилар. Мана шу огоҳлантириш ва шу даъватни назарга илмаган кимсалар антисоветизм дардига мубтало бўлган эдилар.

Бизнинг кунларимизда коммунистлар ҳарбий хавф-хатарни кучайтираётган империализмнинг режалари ва хатти-ҳаракатларига қарши ўз овозларини яна баланд кўтармоқдалар. Бир ҳафтадан кейин Европа Компартияларининг вакиллари халқларни ҳарбий хавф-хатарга қарши курашга бирғаликда даъват этиш учун Парижда

ЛЕНИНИЗМНИНГ БУЮК ҲАЁТИЙ КУЧИ

(Боши иккинчи бетда).

В. И. Ленин олдиндан башорат қилганидек, империализм капиталнинг тобора монополистик марказлашувига, монополиялар билан давлатнинг тобора бир-бирига чирмашиб кетишига, уларнинг улкан бир эксплуататорлик механизмида бирлашувига олиб келади.

В. И. Ленин мана шу янги жиҳатлар капитализм қарама-қаршиликларини бартараф этиш у ёқда турсин, балки аксинча, уларни чуқурлаштиради ва кескинлаштиради, деб бир неча марта таъкидлаган эди. Капитализмнинг «сўнгги нафаси» — бир томондан, вужудга келган миллий давлат-монополистик системаси бўлса, иккинчи томондан, «кўп милларли» монополистик «империялар», ўз мамлакатининг ишчиларинигина эмас, балки бошқа давлатлар меҳнаткашларини ҳам эксплуатация қилувчи улкан чирмовиққа айланиб кетишидан иборат.

Бу ҳол нимага олиб келди? Буржуа ва реформистик маддоҳлар ваъда қилган «янги», кризисга учрамайдиган капитализм, умумий фаровонлик жамияти вужудга келдими? Бутунлай акси бўлди. Буржуа тузумининг эксплуататорлик негизи, йирик капиталнинг зулми ва бебошлиги, монополистик ваҳшийлиги ва коррупция ҳар қачонгидан ҳам кучайди.

70 йилларда капитализм дучор бўлган қудратли танглик жараёнлари тўлқини уни ич-ичидан ларзага солмоқда. Давлат— монополистик капитализмининг, унинг иқтисодий сиёсати, империализм фан-техника революциясига ва икки системанинг курашига мослаштириш бутун стратегиясининг чуқур кризиси яққол кўриниб турибди. Бу кризиснинг кўзга кўринган бири қимматчиликнинг мисли кўрилмаган даражада ошиб кетиши, пулнинг қадрсизланиши ва ишсизликнинг беҳад ошиб кетиши, террорнинг авж олишида намоён бўлмоқда.

Капиталистик система инсониятнинг туб проблемаларини ҳал қилишга тобора ожизлиги, қуролланиш пойгасини тобора авж олдиришда, қуролсизланиш юзасидан олиб борилаётган музокараларга тўсқинлик қилиш ва бу музокараларни барбод қилишда, Ғарбий Европани АҚШнинг сифат жиҳатидан янги ракета-ядро қуроли учун старт майдонига айлантиришга интилишларда;

— Америка империализмининг экспансияси ва гегемонизмида, унинг жаҳонга ҳукмронлик қилишга бўлган интилишида ва шу мақсадда АҚШдан ташқарида тобора янгидан-янги ҳарбий объектлар ва базалар қураётганлигида, ҳозир бу объект ва базалар икки ярим мингтадан ошиб кетганлигида;

— жаҳон жандарми вазифаларини бажариш ҳамда ўзгалар территориясига бостириб кириш учун шай турган қуролли кучлар тайёрлашда;

— халқаро кескинликни юмшатишни барбод қилиш ва «Хельсинки руҳи»ни чиппакка чиқариш йўлини тутишда;

— айрим идеологик диверсиялар қилишдан совет халқига, социализм ғояларига, миллий озодлик ҳаракатига душманликни уйғотиш мақсадида кенг фронт бўйлаб «психологик уруш»ни ташкил этишга ўтишда намоён бўлмоқда.

Мана шу белгилар Америка империализми қиёфасида тўлиқ намоён бўлмоқда. Халқлар оммаси империализмнинг НАТО агрессив блокининг чинакам табиатини билиб олишлари жуда-жуда муҳимдир. Бу нарса уни фош этиш учун ҳамда унга қарши самарали кураш олиб бориш учун зарурдир.

Социализм позициялари. нинг мустаҳкамланганлиги, халқларнинг озодлик кураши кучайганлиги, капиталистик система умумий кризисининг авж олганлиги — империализм ташқи сиёсатидаги ҳозирги кескин ва хавфли буриллишнинг, унинг кескинликни юмшатишга қарши юриш бошлаганлигининг асосий сабаблари ана шунда, Ғарбда Советларга қарши васвас авж олдириб юборилганлигининг ҳақиқий манбаи мана шунда бўлиб, Ленин унга бундай васвасанинг шунга ўхшаш ҳолатларини «буржуазиянинг қутуриб қилган ҳамласи» деб жуда аниқ баҳо берган эди.

Буларнинг ҳаммаси Афғонистондаги воқеалардан анча олдин бошланган эди. Афғонистондаги воқеалар эса кескинликни юмшатишга қарши илгари бошланган ҳужум, «совуқ уруш»ни яна бошлаб юбориш учун баҳона бўлди, холос. Совет Иттифоқининг позицияси Л. И. Брежневнинг 1979 йил 6 октябрь ва 1980 йил 13 январдаги нутқларида аниқ ва равшан ифодалаб берилган.

Ленин тугилган кунни нишонлар эканмиз, шуни айтиш керакки, у 1921 йилдаёқ «...Россия ҳар икки халқнинг бахт-саодати йўлида Олий афғон давлатининг ҳамиша биринчи дўсти бўлиб қолади», деб уқтирган эди. Совет кишилари магрур ва эрксевар афғон халқи ўзининг миллий манфаатларини ташқи агрессия ва ички реакция ҳамласидан ҳимоя қилиб, ўз қўшнилари билан, бошқа барча халқлар билан дўстлик ва тотувлик вазиятида яшаб, ўзи танлаб олган мустақиллик ва осойишталик йўлидан боражакларига амин эдилар.

Америка империализмининг стратегияси Афғонистон мисолида равшан кўриниб турибди. Унинг бу стратегияси халқлар ўз тақдирини ўз қўлига олган, чет эл зўравонлиги ва ҳукмронлиги барҳам топган жойларда аралашувни, ҳатто қуролли аралашувни кўзда тутади. Интервенция контрреволюцияни зўрлаб қабул қилдириш «ҳуқуқи» эндиликда «Американинг ҳаётий манфаатлари» билан ошкора оқланмоқда, оддий қилиб айтганда эса империализмга тегишли бўлмаган нарсани мустамлакачиларга хос равишда қўлга киритишга бўлган интилиш билан оқланмоқда. Халқлар мана шундай тажовузларга зарба берганларида эса империалистлар «чуқур конфронтация» билан дўқ қилиб, атом қуроли билан дағдага қила бошлайдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев яқинда қуйидагиларни таъкидлаган эди: «Империализмнинг бошқа мамлакатлар ва халқлар устидан ҳукмронлик қилиш имкониятлари нақадар кўпроқ қисқариб борса, унинг энг агрессив ва қалтафаҳм вакиллари бунга шунчалик тиш-тирноғи билан қаршилик қиладилар. Тинчликсевар давлатларнинг қудрати ва оқилона сиёсати ҳамда халқларнинг жаҳон ҳукмронлигига даъвогарларнинг хатарли режаларини барбод қилишга берган азму-қароригина мана шу агрессивликни жиловлаши мумкин».

Инсоният учун империализм хавф-хатар солаётганлигини ва аввало, устунлик қилишни, яъни жаҳонга ҳукмронлик қилишни яна даъво қилиб чиқаётган АҚШ империализми хавф-хатар солаётганлигини эндиликда ҳеч ким инкор қилиши мумкин эмас.

В. И. Ленин биринчи жаҳон уруши охирларида империалистлар бошлаб юборган қонли жиноятга нисбатан ўзининг қаҳр-ғазабини баён қилиб, бундай «уруш»лар кишилик жамияти яшаш шароитининг ўзига ҳам путур етказиши мумкинлигидан огоҳ этган эди. Ўшанда у бутун жаҳонга мурожаат қилиб, фақат пролетариатгина жаҳон маданиятини, инсониятни бундай ақлсизликлардан халос қилиши мумкин деган эди.

Бизнинг давримизда ишчилар синфининг мана шу умумбашарият миссиясини амалга ошириш имкониятлари беқиёс ошди. Бу имкониятлар аввало шунинг учун ошдики, ленинизм буюк ишларда мужассамлашиб, социализм мамлакатларининг қудратли моддий ва ғоявий кучи билан, халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракатнинг ғоявий кучи билан ва ноёб бўлмоқда. Шунингдек, ленинизмнинг илҳомбахш ва одилона ғоялари барча мамлакатлардаги юз миллионлаб кишиларнинг онгига сингиб кетди.

Тўла ишонч билан айтиш мумкинки, ўртоқлар, ленинизмга таяниб, унга амал қилаётган социал ва ижтимоий кучларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш инсониятни, унинг истиқболини қутқариб қолишнинг омилидир.

В. И. Ленин васиятини бажара бориб, социализмнинг тинчликни сақлаб қолиш йўлидаги тарихий миссиясини пировардигача адо этиш бу:

— Совет давлатининг иқтисодий ва мудофаа қудратини, буюк кўп миллатли совет халқининг ғоявий ва сиёсий бирлигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш;

— социалистик давлатларнинг қардошларча иттифоқини, уларнинг ҳамкорлиги ва ҳар томонлама ўзаро ёрдамини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш;

— замонамизнинг энг уюшган ва ғоявий кучи бўлган халқаро коммунистик ҳаракатни марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми негизида жипслаштириш;

— ҳозирги замон ишчилар ва миллий озодлик ҳаракатига эга бўлган ғоят катта имкониятлардан тинчлик ва тараққиёт манфаатлари учун энг кўп даражада фойдаланишга эришиш;

— жаҳон урушига йўл қўймасликни ҳақиқатан ҳам хоҳлаган, давримизнинг реал воқелиги билан ҳисоблашишга қодир бўлган, ҳар бир халқнинг қонуний манфаатларини, мустақиллиги ва озодлигини ҳурмат қилишга тайёр турган барча кишилар билан ҳамкорлик қилиш демакдир.

Бизнинг партиямиз, Совет Иттифоқи ер юзида тинчлик ўрнатиш учун, барча халқларга мустаҳкам ва адолатли тинчлик қарор топтириш учун тарихий жанг олиб бормоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Ленин васиятини бажара бориб ўзларининг бутун куч-ғайратлари, тажриба ва қобилиятларини мана шу буюк ишга бахш этмоқдалар.

Совет Иттифоқи, совет халқи инсониятни янги уруш ҳалокатидан сақлаб қолиш учун жуда кўп куч ва ресурсларни мудофаани мустаҳкамлашга сарфлашга мажбур бўлмоқдалар. Башарти 35 йил мобайнида Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстлик халқлари тинчлик неъматларидан баҳраманд бўлаётган эканлар, бунга аввало, Совет Иттифоқи ўзининг иттифоқчилари билан биргаликда мамлакатимизга ва иттифоқчиларимизга ҳамла қилмоқчи бўлган ҳар қандай душманга кескин ва қудратли зарба бериш учун барча зарур нарсаларга эга бўлганлиги туфайли эришилянти. Биз нимани ҳимоя қилишимизни, нима билан ҳимоя қилишимизни, кимлар ҳимоя қилажагимизни яхши биламиз!

Варшава Шартномаси ташкилоти социалистик ғалабаларнинг мустаҳкам қалқони бўлиб турибди. Яқин орада Варшава Шартномаси ташкилотининг 25 йиллиги нишонланади.

Иқтисодий қуч-қудрат, сиёсий обрў-эътибор, КПСС XXIV ва XXV съезларида ишлаб чиқилган программасининг қатъияни ва принципиаллик билан амалга оширилаётганлиги, социалистик ҳамдўстликнинг бирлиги келишиб олинган актив тинчликсевар сиёсати кескинликни юмшатишнинг мустаҳкам потенциалини вужудга келтирдики, унга раҳна солиш асло мумкин эмас. Бунинг энг асосий элементларидан бири —халқлар ва ҳатто қатор мамлакатларнинг ҳукмрон доиралари онгига Совет Иттифоқининг сиёсати тинчлик сиёсати бўлиб, уруш бизга керак эмас ва биз унга интилмаймиз ҳам деган тушунчанинг сингиб кетганлигидир. Натижада кейинги ўн йилликда иккинчи жаҳон урушидан мерос бўлиб қолган, баъзилари эса йигирма йилдан кўпроқ давом этган «совуқ уруш»дан мерос бўлиб қолган кўп-гина туб муаммоларни ҳал этиш имконияти туғилди. Хельсинкида бўлиб ўтган кенгаш тинч-тотув яшаш принципини умум эътироф этган халқаро норма сифатида мустаҳкамлаб берди.

Бу эса империализм ва унинг гумашталарининг агрессив кирдикорлари пайини чеклаш ва қирқиш мумкин деган маънони билдиради.

Бизнинг партиямиз, Совет Иттифоқи ленинча ташқи сиёсат йўлини империализм стратегиясига қарама-қарши қилиб қўяди. Бу йўл ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу йил 22 февралда сўзлаган ажойиб нутқида яна бир бор баён этиб берилди. Бу нутқда ҳозирги юз берган вазиятда тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун курашнинг равшан программаси баён этилган, кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш ҳамда қуролланиш пойгасини жиловлашнинг аниқ конструктив таклифларини кўзда тутади.

Ўртоқлар! Бизнинг партиямиз мамлакат ичкарисидаги бунёдкорлик иши билан давлатимизнинг ташқи сиёсати ўртасида, халқаро миқёсдаги бутун тинчлик ва социал тараққиёт ўртасида узвий алоқадорлик мавжуд деган ҳулосадан келиб чиқади. Биз 1921 йилда Ленин айтган машҳур сўзларни ҳамиша ёдда тутамиз: «Ҳозир биз халқаро революцияга асосан ўз хўжалик сиёсатимиз билан таъсир кўрсатмоқдамиз... Бутун дунё миқёсида кураш шу соҳага кўчирилди. Агар биз бу вазифани ҳал қилсак, халқаро миқёсда албатта ва узил-кесил ғалаба қозонган бўламиз».

Бу фикрнинг теранлиги ва мазмуни ғоят каттадир. Бизнинг хўжалик ишимиз умумсиёсий жиҳатдан ҳам, ҳарбий жиҳатдан ҳам, идеологик жиҳатдан ҳам улкан халқаро аҳамиятга эга бўлиб келди ва эга бўлиб қолаверади. Давлатлараро муносабатларимиз ҳам, чет эл жамоатчилик кучлари билан хилма-хил алоқаларимиз ҳам шу ишнинг натижаларига боғлиқлир.

Шу боисдан ҳам совет кишилари коллективи, ҳар бир совет кишиси буюк коммунистик қурилишнинг қайси соҳасида бўлмасин, у ўзининг меҳнати билан ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлаш ишига, жаҳон социал тараққиёти ишига ўз ҳиссасини қўшишга даъват этилган ва шундай қилиши ҳам мумкин.

Ўртоқлар! Империалистик реакция Совет Иттифоқига қарши қандай антисовет, антикоммунистик кампанияни авж олдирмасин, ленинизм, партиямиз сиёсати негизида ётган улуғвор социализмнинг буюк муваффақиятларини, порлоқ олижаноб мақсад ва принципларини хиралаштира олмайди.

В. И. Ленин издошлари ер юзида барча халқларнинг манфаатларига мос келувчи янги цивилизацияни яратмоқдалар. Биз ер юзидаги барча меҳнат кишиларига асстойдил тинчлик ва бахт-саодат тилаймиз, бошқа халқлар учун кўп ишлар қилаверамиз.

Ленининг бутун ҳаёти ва фаолияти ишчилар синфига, меҳнаткаш халқ ишига садоқатнинг, эксплуатация қилинувчи ва эзилган халқларга хайрихоҳликнинг, эзувчиларга муросасизликнинг, коммунистик идеаллар учун курашда ҳалоллик, принципиаллик, қатъиятликнинг намунасидир.

Содиқ ленинчи бўлиш — ленинча таълимот принципларини изчил ҳимоя қилиш, уни ижодий ривожлантириш, ҳаёт билан, омма билан маҳкам алоқада бўлиш, оммаларнинг тажрибасидан ўрганиш ва Ленин ғояларини амалда татбиқ этиш демакдир.

Ленинизм барча халқларга, бутун инсониятга зарур. Шунга ишончимиз комилки, замон ўтавергани сари ленинизм билан инсоният жамияти туб манфаатларининг яхлитлиги тушунчаси бутун олам узра тобора кўпроқ ёйилаверади.

Яшасин революцион кураш, бунёдкорлик ва тинчлик байроғи — ленинизм!

Коммунизм бунёдкори — улуғ совет халқига шон-шарафлар!

Яшасин ленинчи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

(Ўртоқ Б. Н. Пономаревнинг доклади давомида қарсаклар билан бир неча марта бўлиниб турди).

ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА 1980 ЙИЛГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

3. СССР Фанлар академияси химия-физика институти секторларининг мудирлари академик Николай СергеевичЕниколоповга, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Виталий Иосифович Гольданскийга, М. В. Ломоносов номли Москва Давлат университети кафедрасининг мудири, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Виктор Александрович Кабановга, Л. Я. Карпов номли физика-химия илмий тадқиқот институти лабораториясининг мудири академик Александр Евсеевич Браунштейнга — 1949—1978 йилларда эълон қилинган «Аминокислоталар метаболизми ферментларининг биологик функциялари, структураси ва таъсир механизми» деган ишлари туркуми учун.

5. СССР Фанлар академияси биология-физика институтининг директори СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Генрих Романович Иваницкийга, шу институтнинг ходимлари, лаборатория мудири, физика-математика фанлари доктори Валентин Израилевич Кринскийга, катта илмий ходим физика-математика фанлари кандидати Альберт Николаевич Закинга, химиявий бирикмаларни биологик синаш илмий-тадқиқот институти лабораториясининг мудири химия фанлари доктори Абрам Давидович Абкинга — 1959—1978 йилларда эълон қилинган «Каттиқ фазада аномал тез полимерланиш қонидасини топиш ва тадқиқ этиш» деган ишлари туркуми учун.

4. СССР Фанлар академияси молекуляр биология институти лабораториясининг мудири академик Александр Евсеевич Браунштейнга — 1949—1978 йилларда эълон қилинган «Аминокислоталар метаболизми ферментларининг биологик функциялари, структураси ва таъсир механизми» деган ишлари туркуми учун.

5. СССР Фанлар академияси биология-физика институтининг директори СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Генрих Романович Иваницкийга, шу институтнинг ходимлари, лаборатория мудири, физика-математика фанлари доктори Валентин Израилевич Кринскийга, катта илмий ходим физика-математика фанлари кандидати Альберт Николаевич Закинга, химиявий бирикмаларни биологик синаш илмий-тадқиқот институти лабораториясининг мудири химия фанлари доктори Абрам Давидович Абкинга — 1959—1978 йилларда эълон қилинган «Каттиқ фазада аномал тез полимерланиш қонидасини топиш ва тадқиқ этиш» деган ишлари туркуми учун.

6. СССР Фанлар академияси СССР тарихи институтининг собиқ катта илмий ходими академик Николай Михайлович Дружининга — 1978 йилда эълон қилинган «Рус қишлоғи ўзгаришда. 1861—1880 йиллар» деган монографияси учун.

7. Медицина фанлари доктори Александр Ефимович Рабухинга —1948—1976 йилларда эълон қилинган «Сил касаллиги эпидемиологияси, уни диагноз қилиш, даволаш ва унга қарши курашни ташкил этишга доир фундаментал тадқиқотлар» ишлари туркуми учун.

8. СССРнинг 50 йиллиги номли Череповец металлургия заводининг ходимлари, бош механик, техника фанлари кандидати Леонид Иванович Даниловга, директор Михаил Григорьевич Ананьевскийга, цех бошлиғи Альберт Николаевич Иводитовга, цех бошлиғининг ёрдамчиси Генах Иосифович Пинскийга, Метмаш Бутуниттифоқ илмий текшириш институти илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари техника фанлари доктори Владимир Иванович Зюзинга, шу бирлашма лабораториясининг мудири техника фанлари кандидати Илья Александрович Тодерга —ғоят аниқ профилларни прокат қилиб чиқазадиган принципиал янги системадаги станларни яратганликлари учун.

9. Иш раҳбари, нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрининг ўринбосари Юрий Петрович Баталинга, нефть ва газ саноатининг блок комплект ҳолда ишланадиган объектларини қуриш Сибирь экспериментал қурилиш-монтаж бирлашмаси бош директорининг ўринбосари Валерий Александрович Ароновга, шу бирлашма иккинчи механизациялашган кўчма монтаж колоннаси комплекс бригадасининг бошлиғи Анатолий Феоктистович Шевкоплясга, «Тюменгазмонтаж» комсомол ёшлар трестининг собиқ бошқарувчиси Игорь Александрович Шапаваловга, шу трест биринчи комсомол ёшлар монтаж бошқармасининг собиқ бошлиғи Владимир Григорьевич Жевтунга, Сибирь газ-нефть конлари қурилиши илмий текшириш ва лойиҳа институти директорининг ўринбосари Михаил Савельевич Ройтерга —Тюмень областидаги нефть ва газ конларини жадал ўзлаштиришга имкон берувчи нефть ва газ саноати объектларини комплект блок методи билан қуришни ишлаб чиққанликлари ва жорий этганликлари учун.

10. «Прокатдеталь» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори вазифасини ижро этувчи Абрам Исаакович Биргерга, шу бирлашма биринчи экспериментал қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи Сергей Яковлевич Казаковга, Москва шаҳри бош архитектура планлаштириш бошқармаси намунали истиқболли уй-жой бинолари районини лойиҳалаш бошқармасининг бошлиғи Лев Карлович Дюбекка, Москва типовой ва экспериментал лойиҳалаш илмий-текшириш ва лойиҳа институтининг директори Андрей Борисович Самсоновга, Москва давлат йирик панелли уйсозлик бирлашмаси 3-уйсозлик комбинати комплекс бригадасининг бошлиғи Николай Ильич Жигаевга, Москва шаҳар ижроия комитети ҳузуридаги бинокорлик материаллари ва қурилиш деталлари саноати бош бошқармаси 2-темир-бетон конструкциялар комбинати бирлашма лабораториясининг мудири техника фанлари кандидати Илья Александрович Тодерга —ғоят аниқ профилларни прокат қилиб чиқазадиган принципиал янги системадаги станларни яратганликлари учун.

9. Иш раҳбари, нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрининг ўринбосари Юрий Петрович Баталинга, нефть ва газ саноатининг блок комплект ҳолда ишланадиган объектларини қуриш Сибирь экспериментал қурилиш-монтаж бирлашмаси бош директорининг ўринбосари Валерий Александрович Ароновга, шу бирлашма иккинчи механизациялашган кўчма монтаж колоннаси комплекс бригадасининг бошлиғи Анатолий Феоктистович Шевкоплясга, «Тюменгазмонтаж» комсомол ёшлар трестининг собиқ бошқарувчиси Игорь Александрович Шапаваловга, шу трест биринчи комсомол ёшлар монтаж бошқармасининг собиқ бошлиғи Владимир Григорьевич Жевтунга, Сибирь газ-нефть конлари қурилиши илмий текшириш ва лойиҳа институти директорининг ўринбосари Михаил Савельевич Ройтерга —Тюмень областидаги нефть ва газ конларини жадал ўзлаштиришга имкон берувчи нефть ва газ саноати объектларини комплект блок методи билан қуришни ишлаб чиқанликлари ва жорий этганликлари учун.

10. «Прокатдеталь» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори вазифасини ижро этувчи Абрам Исаакович Биргерга, шу бирлашма биринчи экспериментал қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг бошлиғи Сергей Яковлевич Казаковга, Москва шаҳри бош архитектура планлаштириш бошқармаси намунали истиқболли уй-жой бинолари районини лойиҳалаш бошқармасининг бошлиғи Лев Карлович Дюбекка, Москва типовой ва экспериментал лойиҳалаш илмий-текшириш ва лойиҳа институтининг директори Андрей Борисович Самсоновга, Москва давлат йирик панелли уйсозлик бирлашмаси 3-уйсозлик комбинати комплекс бригадасининг бошлиғи Николай Ильич Жигаевга, Москва шаҳар ижроия комитети ҳузуридаги бинокорлик материаллари ва қурилиш деталлари саноати бош бошқармаси 2-темир-бетон конструкциялар комбинати

КПСС Марказий Комитети Секретари Л. БРЕЖНЕВ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. КОСИГИН

АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА АРХИТЕКТУРА СОҲАСИДА 1980 ЙИЛГИ ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

2. Ёзувчи Нодар Владимирович Думбадзега — «Мангулик қонуни» романи учун.

3. Латвия ССР халқ рассоми Индулис Аугустович Заринга — «1945 йилнинг баҳори», «Урушга кета туриб» («Совет ҳокимияти учун»), «Ўрим қўшиғи» картиналари, СССР халқ рассоми Теодор Залькалн портрети учун.

4. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони СССР халқ артисти Игорь Владимирович Ильинскийга — театр ва телевидениеда сўнгги йилларда бажарган ишлари учун.

5. Шоир Егорь Александрович Исаевга — «Ирроқларни хотирлаб», «Хотира ҳукми» поэтик дилогияси учун.

6. СССР халқ артисти Борис Александрович Покровскийга — ССР Иттифоқи давлат академик Большой театрида ҳамда камера музика театрида совет композиторлари операларини саҳналаштирганлиги учун.

7. СССР халқ артисти Аркадий Исаакович Райкинга — Ленинград давлат миниатюралар театрида сўнгги йилларда қўйилган спектакларининг режиссураси ва ролларни ижро этганлик учун.

8. СССР халқ рассоми Николай Михайлович Ромадинга — «Москва қиши», «Кудино кўли», «Берендеев ўрмони», «Шимолий Кавказда баҳор», «Есенин руси», «Ўрмондаги қишлоқ», «Моможалдироқ. Емғирдан» пейзажлар туркуми учун.

9. Режиссер, СССР халқ артисти Станислав Иосифович Ростоцкийга, оператор, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Вячеслав Михайлович Шумскийга, роль ижрочиси, СССР халқ артисти Вячеслав Васильевич Тихоновга — «Қоракулоқ — оқ бим» бадиий фильми учун (болаларга аталган адабиёт ва санъат асарларига бериладиган мукофот).

10. Қирғизистон ССР халқ рассоми Турғунбой Содиқова — Фрунзе шаҳридаги «Революция қурашчилари»га ҳайкали учун.

11. СССР халқ артисти Анатолий Борисович Соловьяненкога — сўнгги йиллардаги опера партиялари ва концерт программалари учун.

12. СССР халқ рассоми Дементий Алексеевич Шмариновга — А. С. Пушкиннинг «Капитан қизи», «Белкин ҳикоялари», «Дубровский», «Пиковая дама», (Детгиз, 1976—1978 йиллар), Л. Н. Толстойнинг «Уруш ва тинчлик» («Художественная литература», 1978 йил) китобларига ишлаган расмлари ва безаклари учун.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. КОСИГИН.

ЛЕНИНГА ТЕНГЛАШМОҚ— ҲАЁТ МЕЗОНИ

(Боши биринчи бетда).

Коммунизм сари йўлда ўтаётган ҳар бир кун, совет халқининг кўзга яққол ташланаётган ҳар бир қадами улуғ Ленин ғоялари тантанасининг ёрқин далилидир. Совет кишилари ўз ишлари, ўз режаларида ҳамиша Ильичдан ибрат олиб келдилар ва шундай қилмоқдалар. Улар Ленин васиятларига ҳамиша содиқдирлар.

В. И. Ленининг социализм ва коммунизм қурилиши йўллари тўғрисида яратган фани ҳозирги замонининг қудратли қуроли бўлиб қолди.

Ленин ғоялари у ташкил этган ва бугунги кунда Советлар мамлакатининг 17 миллиондан кўпроқ коммунистини бирлаштириб турган партиянинг ишларида яшамоқда. Совет кишилари КПСС раҳбарлигида тарихан қисқа муддат ичида ғоят буюк ғалабаларга эришдилар, бизнинг Ватанимиз қудратли социалистик давлат бўлиб қолди.

Халқнинг бунёдкорлик кучлари тобора тўлиқ намоён бўлаётган ривожланган социалистик жамият қурилганлиги, социалистик давлат ташкил этилиб, мустаҳкамланганлиги тинчлик, демократия ва социал тараққиёт йўлида курашаётган барча кишилар учун ёрқин намуна бўлиб хизмат қилади.

Мамлакатимиз халқларининг мустаҳкам дўстлиги ленинизмнинг ғоят муҳим ғалабасидир. Қардош республикаларнинг ягона иттифоқига бирлашган совет кишилари қалин ҳам дўстликда порлоқ келажак — коммунизм сари дадил олға бормоқдалар. Совет Ўзбекистони халқ хўжалиги ва маданиятининг барқ уриб яшнаганлиги бунинг ёрқин тимсолидир. Ўзбекистон меҳнаткашлари марксизм-ленинизм байроғи остида, улуғ рус халқи ва бошқа қардош халқларнинг ёрдамида қаҳрамонона курош ва ажойиб ғалаба-ларнинг шонли йўлини босиб ўтдилар.

Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети товарагига маҳкам жипслашган Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари партия XXV съезди, ўртоқ Леонид Ильич Брежнев ўртага қўйган вазифаларни ҳал этишга бутун кучларини сарфламоқдалар, Ленин йўлидан дадил олға бормоқдалар, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съездини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар.

Тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, М. М. Мусаховов, А. А. Ҳўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Махмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЛЕНИН ВАСИЯТЛАРИ АСОСИДА

21 апрель куни Тошкентда «В. И. Ленин ва халқ соғлиғини сақлаш» мавзуида назарий конференция бўлиб ўтди. Конференцияда олимлар, республикадаги медицина ўқув юртларининг студентлари, соғлиқни сақлаш системалари муассасаларининг ходимлари иштирок этдилар.

Ильич меҳнат аҳлининг соғлиғини давлатнинг энг қимматли бойлиги деб ҳисоблар эди. Конференция қатнашчилари совет соғлиқни сақлашнинг ташкилотчиси сифатида В. И. Ленининг роли, унинг оналик ва болаликни муҳофаза қилиш тўғрисида, мамлакатда олий медицина таълимини, шу жумладан Ўрта Осиёда шундай таълимни ривожлантириш ҳақида ғамхўрлиги тўғрисидаги докладларни тингладилар. Ўзбекистонда халқ соғлиғини сақлашнинг ҳозирги даражаси — Ленин васиятлари изчиллик билан амалга оширилаётганини кўрсатувчи яққол далилдир.

(ЎзТАГ).

БОҒ ВА ПОЛИЗЛАРДАН МЎЛ ҲОСИЛ ОЛИНАДИ

АНДИЖОН, 21 апрель. (ЎзТАГ). Андижон областининг хўжаликлари сабзавот, мева, узум ва полиз маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун катта имкониятларга эгадир. Область сабзавоткорлари, боғбонлари, сохибкорлари ва полизчиларининг С. М. Киров номли аграр-саноат комбинатида бугун бўлиб ўтган кенгашида гап шу ҳақда борди. Область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов ўтган йил якунлари ва беш йиллик якунловчи йили вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Кенгашда илғор тажрибаси — масалан, Охунбобоев номли совхозда Усмонали Қурбонов бригадасида тўпланган тажриба каби илғор тажрибани оммалаштиришга катта эътибор берилди. Бу бригада ўтган йили гектар бошига 327 центнердан сабзавот олган. Тармоқларни саноат асосига кўчиришни жадаллаштириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Цитрусчиликни янада ривожлантириш йўллари кўриб чиқилди. Яқин йиллар ичида областда ўн бешта лимонзорни фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда.

Кенгашда қатнашчилари беш йилликнинг якунловчи йили учун оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

ИЛЬИЧГА ҲАЙКАЛЛАР

Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида — хўжаликда барпо этилаётган янги посёлка марказида 21 апрелда Владимир Ильич Ленин ҳайкали очилди. Ҳайкал очилишига бағишланган тантанали митингда Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов нутқ сўзлади. Ҳайкал пойига гулдасталар қўйилди.

* * *

Кеча Ленинград районининг маркази — Учқўприкда жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси В. И. Ленин ҳайкали очилди. Бу ерда бўлиб ўтган кўп кишилик митингда Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров нутқ сўзлади. Митинг қатнашчилари ҳайкал пойига гуллар қўйишди.

(ЎзТАГ).

ИЛМ-ФАННИНГ ИЛҒОР ОТРЯДИ

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Фан ва техника соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг илмий секретари профессор Н. С. АРЖАНИКОВ билан суҳбат

Совет олимлари мамлакатнинг иқтисодий қудратига маданият, соғлиқни сақлаш ишларини ривожлантиришга йил сайин тобора салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Владимир Ильич Ленин туғилган кунинг 110 йиллигида юксак мукофотга сазовор бўлган Ленин мукофоти лауреатларининг янги отряди бунга ёрқин далилдир.

Белоруссиялик олимлар эришган ниҳоятда катта ютуқ физика соҳасида Ленин мукофоти билан тақдирланди. Улар Белоруссия Фанлар академиясининг президенти Н. А. Борисевич раҳбарлигида эркин мураккаб молекулалар спектроскопиясига бағишланган ишлар туркумини ниҳоясига етказдилар. Бу тадқиқот кенг халқаро кўламда эътироф этилди.

Кўп атомли мураккаб молекулалар табиатда, инсон ҳаёт қобилиятида ниҳоятда муҳим роль ўйнайди, медицина, биология, химия ва техникада улардан кенг фойдаланилади. Ёруғлик энергиясининг самарали ўзгартирувчилари сифатида мураккаб молекулалар алоҳида қизиқишга сазовордир. Авторлар жаҳонда илк бор мураккаб молекулалар бўғларида ишлайдиган лазер яратишга муваффақ бўлдилар.

СССР Фанлар академияси физика институти (ФИАН) назариячилари ва эксперименталчилари группасининг фундаментал тадқиқотлари янги класс монокристаллар — фианитлар яратиш билан ниҳоясига етди. Техника ва саноатнинг кўпгина энг муҳим соҳаларидаги муваффақиятлар синтетик кристалларни ишлаб чиқиш ва уларни тайёрлашда эришилган ютуқлар билан кўп даражада белгиланади. Ленин мукофотига сазовор бўлган авторлар Цирконий ва Гафний қийин эрувчи оксидларнинг қаттиқ эритмаларига асосланган янги класс сунъий монокристалларни яратдилар. Фианитлар ғоятда қаттиқ, яхши оптик хоссаларга эга, оксидланишга бардошли. Фианитлар қисқа фурсат ичида мамлакатимизда ва чет элларда машҳур бўлди. Чет эл фирмаларининг фианитларга қизиқиши катта, улар шу кристаллардан анчагинасини чет элларга етказиб беришни кўзда тутувчи бир неча лицензион битим ва шартномалар туздилар.

Академик Н. С. Ениколопов бошчилигидаги бир группа авторлар қаттиқ жисм химияси ва химиявий кинетика тараққиётида янги босқич очиб берувчи ютуққа эришдилар. Олимлар абсолют нуль яқинида кутилмаганда тез ўтувчи полимерланиш жараёнларини топдилар ва тадқиқ этдилар, улар аввал биологик эволюция жараёнларинигг ўтишига янгича қарашга имкон беради. Жумладан тадқиқотчилар ғоят космик совуқлик шароитларида мураккаб органик молекулалар ҳосил бўлиш принципиал имкониятларини асослаб бердилар.

Шу кашфиётдан фойдаланиш муҳим амалий истиқболлари полимер материаллар синтезининг принципиал янги технологик усулларини яратишга олиб келиши мумкинки, уларни одатдаги йўл билан вужудга келтириб бўлмасди.

Биология фани лауреатлар рўйхатида икки тадқиқот билан нишонланган. Улар академик А. Е. Браунштейннинг тирик организмларга ферментлар таъсири нозик механизмларини очиб берувчи ишлари туркуми, шунингдек биологик физика институти авторлар коллективининг (физик, химик, биологик) турли табиатли актив моҳиятларда вужудга келувчи янги класс тўқин жараёнлар кашф этилишига олиб келган тадқиқотларидир. Кашфиёт авторлари бир қанча муҳим химиявий ва биологик жараёнларни тушунтириб бериш учун шу ҳодисани татбиқ этиш доирасини аниқлаш мақсадида бир қанча экспериментлар ўтказдилар. Жумладан юрак мускулида қўзғалиш тўлқинларининг тарқалиш жараёнларини контроль қилишга, юрак уриш маромининг бузилиш механизмларини тушуниб етишга имкониятлар очилиши алоҳида эътиборга сазовордир.

Авторлар юрак аритмияси негизида тўлқинли жараёнлар борлигини аниқладилар. Улар антиаритмик фармакологик дорилар таъсирини миқдорий контроль қилиш, шунингдек янги антиаритмик воситаларни маълум йўналишда излаш учун замин яратдилар. Бу ишлар кўпгина мамлакатларнинг олимларига манзур бўлди, жумладан химиклар учун каталитик жараёнларни тезлатиш соҳасида зўр эътиборга сазовор бўлди.

Медицина соҳасида сил касаллиги эпидемиологияси диагностикаси, уни даволаш ва унга қарши курашни ташкил этиш борасидаги ишлари туркуми учун машҳур клиницист — профессор марҳум А. Е. Рабухинга Ленин мукофоти берилди. Совет ва жаҳон фтизиатриясида фундаментал тадқиқот бўлмиш олти монографиядан иборат асар турли мамлакатларнинг медиклари силни даволаш самарадорлигини кескин равишда ошириш ҳамда ундан нобуд бўлишни камайтиришда шубҳасиз ёрдам беради.

Таниқли тарихчи академик Н. М. Дружинин XIX асрнинг 60—80 йилларида рус қишлоқлари тараққиётидаги социал иқтисодий жараёнларни фундаментал тадқиқ этганлиги учун мукофотга сазовор бўлди. Бу асарда Россия қишлоқ хўжалигидаги буржуа ўзгаришларнинг мураккаб зиддиятли аҳамияти очиб берилади ҳамда мамлакатнинг социал-сиёсий тараққиёти билан алоқалари таҳлил этилади.

Совет металлургиясининг техника аслаҳаханаси Череповецк металлургия заводи мутахассисларининг станларнинг янги системаси билан тўлдирилди. Улар ғоят аниқ профилларни прокат қилиб чиқарувчи принципиал янги системадаги станларни яратдилар. Ленин мукофоти билан тақдирланган бу иш кам металл кетадиган ва ғоятда қаттиқ, жаҳон практикасида тенги йўқ олдиндан зўриқтирилган станинасиз клетлар яратиш билан ниҳоясига етди. Бу тадқиқотнинг асосий техникавий ечимлари авторлик гувоҳномалари билан, АҚШнинг патенти билан ҳимоя қилинган.

Комплект — блок қурилиш методини ишлаб чиққан ва жорий этган коллективнинг меҳнатини СССР Нефть ва газ саноати қурилиши министрлиги, КПСС Тюмень область комитети ва ВЛКСМ Марказий Комитети Ленин мукофотини олишга тақдим этганди. Бу метод Тюмень областида нефть ва газ конларини ўзлаштириш суръатларини жадаллаштирган. Мукофотга сазовор бўлган иш шимолнинг бориш қийин бўлган авлоқ районларини ўзлаштиришда, нефть-газ саноати объектларини қуришни индустриаштиришда ҳал қилувчи роль ўйнади. Комплект — блок қурилиш методи проблемани ҳал этишга негиз қилиб олинди. Объектларни лойиҳалаш ва қурилиш ишларини ташкил этишнинг янги принциплари яратилди. Булар ҳажмли блок конструкциялар, уларни поток усулида тайёрлаш ва монтаж қилиш технологиясини, Ғарбий Сибирнинг мураккаб шароитларида ҳар хил транспорт билан ташиш борасидаги ечимлар комплексини ўз ичига олади. Заводда технологик машина-ускуналари ўрнатилган тайёр модуль блоклар қурилиш майдонига келтирилади. Заврур комбинациядаги блоклар олдиндан тайёрлаб қўйилган блокларга ўрнатилганидан сўнг қурилишда уларни туташтириш ишларигина бажарилади. Шундай қилиб бу метод қурилиш майдончаларидаги иш унумдорлигини тўрт баравар оширишга, қонлар қуриш муддатини анча қисқартиришга имкон берди.

Шаҳар қурилиши соҳасида унификация этилган индустриал маҳсулотлар ягона каталогия системаси асосида Москвада комплекс равишда қуриш принципиал янги методини яратганликлари ва жорий этганликлари учун москвалик бинокорларга Ленин мукофоти берилди. Москва бош архитектура ишлаб чиқариш бошқармаси типовой ва экспериментал лойиҳалаш илмий-тадқиқот институти 1968—1978 йиллар мобайнида ўтказган кенг илмий-тадқиқотлар, тажрибавий лойиҳалаш ва эксперимент қурилиш асосида индустриал уйсозлик принципиал янги методи ишлаб чиқилди. У унификация этилган қурилиш буюмлари муайян илмий асосланган тўпини яратишдан иборат бўлиб, улардан ягона конструкторлик негизида турли аҳамиятдаги, ҳажмий планиг жиҳатидан хилма-хил ечимдаги бинолар ва иншоотлар йиғилади. Пойтахтнинг бир қанча районларида ягона каталогдан фойдаланган ҳолда қурилиш ишлари олиб борилмоқда, Москва объектларининг 60 процентдан кўпи ана шу прогрессив метод асосида қурилмоқда.

Ватан ва жаҳон фани ва техникасининг олдинги марасида турган Ленин мукофотлари лауреатлари янги отрядининг тадқиқотлари фан-техника тараққиётининг ривожланишига, шубҳасиз, катта таъсир ўтказади.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКА САНОАТИНИНГ ДАДИЛ ОДИМЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР САНОАТИДА 1980 ЙИЛ I КВАРТАЛ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

Ишлаб чиқариш бирлашмалари ва саноат корхоналарининг коллективлари В. И. Ленин туғилган кунининг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, I кварталда ишлаб чиқаришнинг янада ривожланишини таъминладилар.

Бирлашмалар ва корхоналарга маҳсулот реализация қилиш ҳажми юзасидан белгиланган план умуман саноат бўйича бажарилди. Саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 4,6 процентни ташкил қилди. Меҳнат унумдорлиги 1,6 процент ошди.

Химия ва нефть химияси саноати, машинасозлик ва металларга ишлов бериш ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза қоғоз саноати, шиша ва чинни-фаянс саноати, енгил саноат илдам суръатлар билан ривожланиб борди. Ёқилғи саноати, бинокорлик материаллари саноати, озиқ-овқат саноати, унёрма ва омухта ем саноати янада ривож топди.

Айрим министрликлар ва идоралар бўйича маҳсулот ҳажми ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари юзасидан белгиланган планнинг бажарилиши қуйидагича бўлди:

	Маҳсулот ҳажми юзасидан 1980 йил I квартал плани-нинг бажарилиш процентги	1979 йилнинг I кварталига нисбатан 1980 йилнинг I кварталида процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан	меҳнат унумдорлиги юзасидан
Умумиттифоқ министрликлари			
Газ саноати	101	107	102
Нефть саноати	104	101	99,9
Кўмир саноати	103	98	99,6
Химия саноати	97	105	98
Электротехника саноати	102	103	104
Химия ва нефть машинасозлиги	103	105	103
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати	102	97	98
Автомобиль саноати	101	102	102
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги	102	108	106
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги	103	105	104
Енгил ва озиқ-овқат саноати ҳамда рўзғор приборлари машинасозлиги	100,8	102	102
Целлюлоза-қоғоз саноати	102	99,6	99,3
Микробиология саноати бош бошқармаси	89	91	97
Иттифоқ-республика ва республика министрликлари ҳамда идоралари			
СССР Қора металлургияси	106	117	109
СССР Рангли металлургияси	101	92	91
СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати	91	98	92
Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати	103	110	109
Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати	98	102	102
Ўзбекистон ССР Енгил саноати	102	107	104
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати	102	103	102
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати	99,4	99	97
Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати	103	107	104
Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноати	103	114	106
«Ўзпладоовощвинпром» аграр саноат бирлашмаси	103	107	106
Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети	110	110	107

Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри бўйича маҳсулот ҳажми ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари квартал планининг бажарилиши қуйидагича бўлди:

	маҳсулот ҳажми бўйича плашнинг бажарилиш процентги	1979 йилнинг I кварталига нисбатан 1980 йилнинг I кварталида процент ҳисобида: ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан	меҳнат унумдорлиги юзасидан
Қорақалпоғистон АССР	103	129	125
Андижон области	102	107	103
Бухоро области	101	102	97
Жиззах области	102	109	106
Қашқадарё области	101	111	106
Наманган области	103	103	97
Самарқанд области	99,3	100,5	97
Сурхондарё области	103	99,6	99
Сирдарё области	101	115	105
Тошкент области	102	102	99,7
Фарғона области	99,5	97	95
Хоразм области	100,2	116	109
Тошкент шаҳри	101	106	105

Умуман республикада саноат маҳсулоти энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди.

	1980 йил 1 кварталда ишлаб чиқарилган	1979 йилнинг 1 кварталига нисбатан 1980 йилнинг 1 кварталда процент ҳисобида
Электр энергияси, миллиард киловатт-соат	8,9	102
Минерал ўғит (шартли бирликда), минг тонна	1664	103
Моногидрат ҳолидаги сульфат кислота, минг тонна	411	99,7
Синтетик смола ва пластмасса, минг тонна	8,6	91
Кир ювадиган синтетик воситалар, минг тонна	7,9	113
Кучланишли трансформаторлар, минг киловольт ампер	1815	104
Бронекабель, минг километр	4,9	105
Компрессорлар, дона	1768	106
Тракторлар, минг дона	6,0	102
Трактор прицеплари, минг дона	9,5	104
Трактор культиваторлари, минг дона	5,7	108
Пахта териш машиналари (физик бирлик да), дона	2432	103
Электр кўприк кранлар (шу жумладан махсус кранлар), дона	345	103
Экскаваторлар, дона	388	103
Қоғоз, минг тонна	6,2	99,2
Картон, минг тонна	11,4	86
Пишма темир-бетон конструкция ва деталлар, маҳсулотнинг минг кубометри	1114	99
Шифер, миллион шартли плита	73	115
Қурилиш ғишти, миллион дона	416	99,5
Пахта толаси, минг тонна	517,5	102
Пилла, тонна	401	104
Каноп тола, минг тонна	3,3	95
Пайпоқлар, миллион жуфт	10,9	104
Ички трикотаж, миллион дона	8,2	103
Устки трикотаж, миллион дона	4,7	102
Чарм пойабзал, миллион жуфт	7,7	104
Гўшт (давлат ресурслари хом ашёсидан), минг тонна	39,2	107
Колбаса маҳсулотлари, минг тонна	14,8	102
Сутга айлантириб ҳисобланган қаймоғи олинмаган маҳсулот (давлат ресурслари хом ашёсидан), минг тонна	109,5	106
Мол ёғи (давлат ресурслари хом ашёсидан), минг тонна	2,6	111
Ўсимлик мойи (давлат русурслари хом ашёсидан), минг тонна	119,8	97
Кондитер маҳсулотлар, минг тонна	36,8	106
Консервалар, миллион шартли банка	61	111
Рўзғор холодильниклари, минг дона	20,1	105
Мебель, миллион сўмлик	31,3	118
Чинни фаянс идишлар, миллион дона	18,9	116

Ўтган йилнинг 1 кварталига нисбатан машинасозлик бир қанча хил маҳсулотлари, шунингдек халқ истеъмоли моллари: пайпоқ ва трикотаж, кийим-кечак, чарм пойабзал, мол ёғи, кондитер маҳсулотлар етиштириш кўпайди.

Республика саноатида фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, машина-ускуна, хом ашё ва материаллардан фойдаланишни яхшилаш, ишлаб чиқариш рентабеллигини ўстириш, тайёрланадиган маҳсулотлар сифатини ошириш борасидаги ишлар давом эттирилди. Олий сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 1979 йилнинг 1 кварталига нисбатан 1,1 баравар кўпайди. Янги прогрессив технология жараёнлари ўзлаштирилди, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш амалга оширилди.

Шу билан бирга айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш, фойда олиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, товар-маҳсулот таннархини арзонлаштириш, керакли ассортимент ва тегишли сифатда маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган топшириқларни бажара олмади. Айрим янгидан ишга туширилган қувватлар суст ўзлаштириб борилди ва улардан тўла-тўкис фойдаланилмади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ТЕЗ ВА СОЗ ЭКИНГ!

Республика областларида чигит экишнинг бориши тўғрисида шу йил 21 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда чигит экилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан бўён (планга нисбатан процент ҳисобида).

ТОШКЕНТ	—	100,0
СУРХОНДАРЁ	—	100,0
АНДИЖОН	—	100,0
НАМАНГАН	—	100,0
Қашқадарё	1,7	97,4
Бухоро	3,9	96,1
Жиззах	2,2	94,6
Сирдарё	3,9	87,6
Фарғона	5,5	87,3
Самарқанд	6,1	77,8
Хоразм	5,3	25,4
ҚҚАССР	2,1	10,9
Республика бўйича:	2,6	84,0
Шу жумладан нинчка толали		
СУРХОНДАРЁ	—	101,1
БУХОРО	1,1	100,0
Қашқадарё	0,2	99,6
Наманган	—	96,8
Республика бўйича:	0,2	100,3

Республика колхоз ва совхозларида дон учун маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида шу йил 21 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда, учинчи устун — мавсум бошидан буён (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

ҚАШҚАДАРЁ	—	100,0
СУРХОНДАРЁ	—	100,0
ТОШКЕНТ	2,3	100,0
Бухоро	0,3	96,0
Сирдарё	1,4	92,5
Самарқанд	1,9	91,9
Фарғона	1,0	82,4
Андижон	0,2	81,8
Наманган	—	79,8
Жиззах	1,3	65,4
Хоразм	2,5	31,7
ҚҚАССР	2,2	10,3
Республика бўйича:	1,2	77,7

МАДАНИЯТ ХАЗИНАСИГА ҚЎШИЛГАН МУҲИМ ҲИССА

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг раиси Г. М. МАРКОВ билан суҳбат

Октябрь доҳийси туғилган кунининг 110 йиллигини нишонлаётиб, мамлакатимизда бадиий ижод соҳасидаги олий мукофот Владимир Ильич Ленин номида эканлигининг чуқур моҳиятини, совет кишисининг ҳамма зафарлари шу инсоннинг ғоялари билан нурафшон эканлигини алоҳида таъкидламоқ лозим. Бугун биз Ленин мукофоти янги лауреатларининг номларини чуқур мамнуният билан тилга оламиз. Уларнинг асарлари партиявийлик ва халқчиллик руҳи билан йўғрилган, жамиятимизнинг маънавий ҳаётига жиддий ҳисса қўшади. Егорь Исаевнинг «Йирокларни хотирлаб» ва «Хотира ҳукми» поэмалари проблемаларининг актуаллиги ва жиддийлиги билан кўзга яққол ташланиб туради. Уларнинг замирида меҳнат қаёти поэзияси, тинчлик тақдири ҳақида ғамхўрлик туйғулари ётади. Е. Исаев асарларидаги ғоявий мазмун бойлиги поэтик маҳорат, юксак ҳис-туйғулари билан пайваста бўлиб кетган.

Грузиянинг таниқли ёзувчиси Нодар Думбадзенинг ижоди бутун Иттифоққа манзур бўлди. У бир қанча машҳур романларнинг автори бўлиб, унинг романлари СССР халқлари ва кўпгина чет мамлакат халқларининг тилларига таржима қилинган. «Мангулик қонуни» романи катта ҳаёт йўлини босиб ўтган, туғ ва чиққан умид аламларини ҳам кечирган, ғалаба нашидасини ҳам сурган замондошимизга бағишланган. Автор бизни ўз қаҳрамонининг бой маънавий дунёси билан таништиради. У саховатли, ҳаётга меҳр қўйган, муросасиз кишидир. Ёзувчининг бутун ижоди сингари янги романида ҳам социал аҳамиятлиликни, қаҳриқий халқчиллиги, вужудга келтирилган яққол миллий характерларни, самимий кулгини кўрамиз.

Йигирма серияли «Улуғ Ватан уруши» ҳужжатли-публицистик киноэпопеясининг экранга чиқиши катта ижтимоий воқеа бўлди. Жанглар суронида баъзан ўз қаётини қурбон қилиб, фашист ваҳшийларни тор-мор келтирган совет халқининг қаҳрамонлигини акс эттирган ва авлодлар учун сақлаб қолган фронт кинооператорларининг жасоратлари бебаҳодир. Орадан кўп йиллар ўтганидан сўнг суратга олинган материаллар бошқача назар билан яна кўриб чиқилиб, ўлжа олинган хроника кадрлари ҳамда бошқа мамлакатлар киноархивларининг кадрлари билан тўлдирилди. Уларнинг ҳаммаси кўлами улкан ва ўтган урушнинг асосий воқеаларини киши кўз олдига келтирувчи кинематографик полотно замнига олинди. У фашизмни тор-мор келтириш ва жаҳон халқларини озод этишда Совет Иттифоқи ўйнаган ҳал қилувчи ролни яққол ва ҳаққоний очиб беради.

Киноэпопеяни совет санъатининг ажойиб устаси, бундан аввал Ленин мукофотига сазовор бўлган Роман Кармен раҳбарлигида ҳужжатли фильмлар Марказий студиясининг кинематографчилари катта отряди яратди. Картина устида у билан бирга сценарийчи ва консультантлар А. М. Александров, К. Л. Славин, И. М. Исцков, П. А. Курочкин, режиссёрлар И. И. Гелейн, И. А. Григорьев, И. С. Гутман, Л. С. Данилов, В. В. Катанян, С. Г. Кисилев, Л. М. Кристи, С. Н. Пумпянская, Т. А. Семенов, Н. В. Соловьева, А. Я. Рибакова, Д. С. Фирсова, З. П. Фомина, овоз операторлари И. Ф. Гунгер, актёр В. С. Лановой ишлари эдилар. Энди уларга ҳам Ленин мукофоти берилди.

Тасвирий санъат соҳасида латиш рассоми Индулис Заринниг Қирғиз ҳайкалтароши Турғунбой Содиқов Ленин мукофотининг лауреатлари бўлдилар.

СССР халқ рассоми Индулис Заринниг «Урушга кета туриб», «1945 йилнинг баҳори», «Ўрим қўшиғи» картиналари ҳамда Теодор Залькалн портрети рассом истеъдоли кўп ёқламали эканлигининг, тематик қамрови кенглигининг намунасидир. Бу расмларда революция даври, уруш йиллари ва ҳозирги кунларнинг воқеалари ёрқин акс эттирилган.

Қирғизистон ССР халқ рассоми Турғунбой Содиқов «Революция қурашчиларига» деган ҳайкалнинг авторидир. Бу ҳайкал мавзуи яққол ва ўзига хос ҳал этилганлиги билан кишининг диққатини жалб қилади. Асарда қурашчиларнинг жонли хотироти билан оташин даъвати, чуқур инсонийлиги билан марди майдонлиги пайваста қилиб юборилган. Монумент Қирғизистон пойтахтининг ушоштирувчи маркази, шаҳар ҳаётининг ажралмас бир қисми бўлиб қолди.

А. С. Пушкин прозасининг яқинда чоп этилган тўрт томлик нашри билан Л. Н. Толстойнинг «Уруш ва тинчлик» романи бадиий ҳаётимизнинг катта бир воқеаси бўлди. СССР халқ рассоми Дементий Шмаринов уларга ишлаган расмлар ва безаклар ҳам юксак мукофотга сазовор бўлди. Атоқли уста ўз расмларида адабий асарларнинг поэтик ва ғоявий мазмунини чуқур қамрашга, воқеаларнинг асосий тараққиёт йўлини аниқлашга, ҳар бир қаҳрамоннинг ички характери ва моҳиятини очиб беришга ҳаракат қилади.

СССР халқ рассоми Николай Ромадниннинг пейзажлари ҳозирги замон совет рассомчилигининг энг ёрқин ва катта воқеаларидан биридир. Бу йил унинг ижоди ҳам Ленин мукофоти билан тақдирланди. Рассомнинг ҳар бир полотноси бизни, рус табиатининг ажойиб дунёсига олиб киради, табиат билан одамнинг узилмас алоқалари тўғрисида бош қотиришга, унинг буюк кучини сезишга мажбур қилади. Рассом асарларида юксак даражадаги рэсм чизиш маҳоратини, дунёни умидворлик билан ёрқин идрок эта билишни, кўз кўрган нарсаларни поэтик ҳаяжон билан очиб бериш маҳоратини кўрамиз.

Театр санъати соҳасида СССР халқ артистлари режиссёр Борис Покровский билан Ленинград давлат миниатюралар театрининг бадиий раҳбари Аркадий Райкин Ленин мукофотига сазовор бўлдилар.

Борис Покровский ижодида совет опера санъатининг энг ёрқин катта ютуқлари мужассамланган. Унинг ишлари янги ифодали воситаларни доимо излаш билан йўғрилган бўлиб, бу воситалар композиторнинг ниятларини мумкин қадар чуқур ва аниқ очиб беришга, асарнинг ғоявий-фалсафий мазмуни теранлигини томошабинга етказишга имкон беради.

Аркадий Райкиннинг санъати томошабинлар ғоят кенг оммасига маълум ва машҳурдир. Унинг зил кеткизувчи сатирик кулгиси теран лиризм билан пайваста публицистик ўткир сўзлари социалистик турмуш тарзининг эҳтиросли қарор топиши, ленинчасига яшаш ва ижод этишга халқаро берувчи ҳамма нарсани йўлимиздан олиб ташлаш иштиёқи билан йўғрилган.

Кўп авлод томошабинларининг ёрқин театр ва кинематографик таассуротлари СССР халқ артисти Игорь Ильинский номи билан боғлангандир. Совет театри ва овозсиз киноси илк экспериментал постановкаларининг ўткир характерли ва комик персонажлари, артист Малий театр саҳнасида вужудга келтирган унутилмас психологик роллар ва айниқса устанинг сўнгги иши— Л. Н. Толстой образи, рус классик ёзувчилари ва совет ёзувчиларининг асарларини эстрададан ўқиш, И. Ильинский иштирокидаги телевизион программалар — буларнинг ҳаммаси совет санъатининг унутилмас саҳифалари бўлиб қолди.

Украинанинг атоқли қўшиқчиси СССР халқ артисти Анатолий Солоҳленнокга ҳам Ленин мукофоти берилди. Шахтёрлар ўлкасида туғилиб ўсган, ҳозир Киев опера ва балет театрининг солисти А. Соловьяненко дунёнинг кўпгина машҳур саҳналаридa зўр муваффақият билан ўз маҳоратини намойиш қилган. Хонанданинг бой репертуари, камдан кам учрайдиган гўзал овози унинг номини дунёга таратди. Украина классик, қозирги замон музикаси ва халқ музикасини пропаганда қилишда унинг хизматлари, айниқса каттадир.

Бу йил «Қорақулоқ—оқ дин» бадиий фильми болаларга аталган адабиёт ва санъат учун бериладиган Ленин мукофотига сазовор бўлди. Режиссёр Станислав Ростоцкий, оператор Вячеслав Шумский ва бош роль ижрочиси, СССР халқ артисти Вячеслав Тихонов лауреат бўлдилар. Совет санъати маънавий изланишлари кескинлигини акс эттирувчи бу фильм ҳаммамизни тўлқинлантирувчи масалани ўртага қўяди. Картина ўзининг тиниқлиги, яхшиликни қарор топтириши, актив, олижаноб позицияси билан миллион-миллион томошабинларни ўзига жалб қилади, мурувватпешалик сабоқларини беради, қаётни, унинг эртаги кунини дадил ҳимоя қилиб чиқади.

Ленин мукофотларини бериш ҳамиша совет маданиятининг байрамидир. У кўп миллатли адабиётимиз ва санъатимиз намояндаларини социалистик жамият юксак идеалларини қарор топтирувчи янги талантли асарлар яратишга илҳомлантиради. Ўрток Л. И. Брежнев ўзига Ленин мукофоти топширилаётган пайтда айтган ажойиб сўзларни — замона ҳақида ёзганда ҳам бу нарса партиямиз, халқимиз амалий ишига салмоқли ёрдам берадиган қилиб ёзиш керак, деган сўзларини эслайлик — бу Советлар мамлакати санъаткор зиёлиларининг фахрий бурчидир. (ТАСС).

ПЛАНЛАШТИРИШ ДАРАЖАСИНИ ОШИРАЙЛИК

21 апрель куни Қаршида бўлиб ўтган зона кенгаш-семинарида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Планлаштиришни яхшилаш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга хўжалик механизмининг таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қарори асосида план ва молия органларининг фаолиятини такомиллаштириш соҳасидаги вазифалар муҳокама этилди.

Кенгаш-семинар қатнашчилари план ва молия интизомини янада мустаҳкамлаш, хўжалик ҳисоби асосидаги муносабатларни, ишлаб чиқаришни бошқариш ва ташкил этишнинг илғор формаларини, меҳнат ва моддий ресурслардан фойдаланишнинг самарали тадбирларини ривожлантириш йўлларини кўриб чиқдилар.

Семинарда Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. Г. Ғойпов нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Қўрғонтепа район комитетининг биринчи секретари ўртоқ Узоқбой Саримсоқовни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/IV да **Қизил яйловдаги кўк тулпорлар**, 23/IV да **Инқилоб тонги.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/IV да **Сув келтирган азиз.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/IV да **Фақат аёл сотилмайди**, 23/IV да **Корчалонлар.**

●

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 110 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ

22, 24 апрель, 6, 11, 16 май кунлари

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

М. ШАТРОВ. И. СУЛТОНОВ таржимаси

«ҚИЗИЛ ЯЙЛОВДАГИ КЎК ТУЛПОРЛАР»

(5 кўринишли революцион этюд)

В. И. Ленин ролида — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати Зикир МУҲАММАДЖОНОВ.

Саҳналаштирувчи режиссёр — Р. ҲАМИДОВ.

Рассом — У. САЙДАЛИЕВ.

Композитор — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Е. ШИРЯЕВ.

Хореограф — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист — С. БУРХОНОВ.

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА 25 АПРЕЛДАН БОШЛАБ ЯНГИ ПРОГРАММА «КЎЗГА КЎРИНМАС ОДАМ» ФАНТАСТИК-САРГУЗАШТЛИ АТТРАКЦИОН «ЖАВОҲИРЛИ ТИЛЛА ТАЁҚЧА» халқаро мукофотининг эгаси, халқаро сеҳргарлар академиясининг профессори, Бутуниттифоқ кўригининг лауреати, РСФСРда хизмат кўрсатган артист

ОТАР РАТИАНИ

Манежда — Ленинград циркининг таниқли масхарабози, РСФСР халқ артисти Борис ВЯТКИН.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан ишлайди.

44-35-84, 44-35-91 телефон номерлари бўйича коллектив заявкалар қабул қилинади.

Р. 01944. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. 93. 6